

Orosz Péter gépészmérnök munkája szerteágazó, így nagyon sok, a BME-n megszerzett tudást hasznosít mindennapjaiban. Vele beszélgettünk interjúorozatunk első részében. Cikkünk a 6. oldalon

HIRDETÉS

Fotó: Fejes Bence

A fejlődésnek belülről kell jönnie • Palkovics László államtitkárral a felsőoktatás jövőjéről, bizonyos műszaki szakmák átpozícionálásáról, és természetesen a GTK helyzetéről is beszélgettünk. Cikkünk az 8. oldalon

Zsebbenylós változások

A 2016/17. tavaszi félévtől kezdve számos változás történt a hallgatók által fizetendő egyéb díjakkal kapcsolatban. Néhány tétel összege módosult, egy-egy szolgáltatás díja különjárás díj lett, illetve új tételekkel is bővült a lista. Fontos kiemelni azt is, hogy a fizetendő

összegek változásán kívül egyes különjárás díjak esetében a kirovó személy maga a diák lett. Az alábbi táblázatban összehasonlíthatók az egyes tételek korábbi, illetve módosult összegei.

Cikkünk a 4. oldalon

Menni vagy maradni

A munkaerőhiány napjaink egyik legégetőbb problémája. Nemcsak a régóta emlegetett egészségügy vagy a magánvállalatok, hanem már az alapvető közszolgáltatások, mint a szemétszállítás vagy a vízellátás is veszélybe került a tömeges

elvándorlás következtében. A munkavállalók azokat az országokat keresik, ahol a megélhetési kiadásokkal arányosan a legmagasabb fizetést kaphatják.

Cikkünk a 7. oldalon

Fókuszban a problémamegoldás

A cél a GTK fejlődésének a fenntartása

Fotó: Dobó Diána

Jó úton halad a GTK a további fejlődéshez - legalábbis Margitay Tihamér szavai erre engednek következtetni. A GTK mind az oktatás-szervezésben, mind a tudományos előrelépés terén, mind pedig szervezeti felépítés kérdésében kiharcolta, ami neki jár, de még így is vannak hiányosságok. Margitay Tihamérrel, a GTK megbízott dékánjával beszélgettünk ezekről és arról, hogy a jelenlegi helyzetben mi a legjobb a kar hallgatói és dolgozói számára. Az interjúból többek között azt is megtudhatjuk, hogy miért kért a BME GTK megbízott vezetője bizalmi szavazást a személyével kapcsolatban.

Cikkünk a 2. oldalon

HIRDETÉS

2017.

MŰEGYETEMI
ÁLLÁSBÖRZE

/muegyetemiallasborze

március 22-23. allasborze.bme.hu

KERESSJÖL!

Fókuszban a problémamegoldás

A cél a GTK fejlődésének fenntartása

Jó úton halad a BME GTK a további fejlődéshez - legalábbis **Margitay Tihamér** szavai erre engednek következtetni. A GTK mind az oktatásszervezésben, mind a tudományos előrelépés terén, mind pedig szervezeti felépítés kérdésében kiharcolta, ami neki jár, de még így is vannak hiányosságok. Margitay Tihamérrel, a GTK megbízott dékánjával beszélgettünk ezekről.

Fotók: Dobó Diána

FODOR CSILLA

Frissen megválasztott megbízott dékánként mik a tervei az oktatói lét, a munka helyreállítása érdekében?

A tervek megértéséhez a problémákat is át kell látni. A GTK a Műegyetemnek egy olyan kara, amelyik kilóg a klasszikus műegyetemi világból. Ennek a fiatal karnak az elmúlt években történő látványos fejlődése szétfeszítette azokat a kereteket, amelyek között a BME-n egykor létrejött. Ebből alakultak ki a megoldandó, majd felhalmozódott, halasztást nem tűrő problémák. Mostanra sikerült egy olyan koncepció mentén a

nyílhat meg a GTK előtt. A gondok rendezésére született meg a szenátusi határozat, amely számos kérdésre kompromisszumos választ kínál, de néhány nehézséget megoldatlanul hagy. Ezek részben abból adódnak, hogy a kompromisszumos javaslat véglegesítése során a Szenátus nem fogadta el az általunk benyújtott módosító javaslatokat, amik még hiányoznak a szilárd alapok biztosításához. A másik nyitva maradt kérdés a volt dékánunk visszahelyezése a karra. Andor György dékán urat fementették közalkalmazotti státuszából, és elbocsátották. Mi továbbra is fenntartjuk, hogy Andor György docensnek a Pénzügyek Tanszék vezetőjeként

működésnek, sem a kollegáknak. Ezekből a háttérelmekből épülnek fel a feladatok. Ha a módosító javaslatok elfogadása és Andor György visszahelyezése egy csomagként megtörténik, az olyan stabil környezetet teremt, amiben tovább lehet folytatni az építkezést. Ennek az építkezésnek a legfontosabb elemei az elmúlt években elindult programok, amelyeknek célja a jó hallgatók bevonása és az oktatás színvonalának emelése, hogy az összes képzésünk országosan a legjobb legyen. Jelenleg is dobogósak vagyunk minden képzésünket tekintve, ami önmagában is büszkeségre ad okot, mert van olyan szakunk, ami 27 másik képzéssel versenyez. Ez az oktatók és a hallgatók érdeke is. Mert ha ezek a legjobb képzések, akkor ennek a munkaerőpiaci értéke is magas, így a hallgatók az általuk tervezett életpályát megvalósíthatják. Tehát a képzések javítása és továbbfejlesztése a kulcskérdése az én dékáni működésemnek. Ehhez olyan elemek járulnak hozzá, mint a 400+ Ösztöndíj Program és a komplex kari oktatási minőségbiztosítási rendszer, melynek része az OHV és az oktatás oktatói véleményezése is.

Milyen hiányosságokat rejt még a Szenátus által elfogadott dokumentum, és melyek a már folyamatban lévő módosítások?

A dokumentum öt probléma megválaszolására született. Az első az oktatásszervezés kérdése, hogy önállóságot kapjunk a tandíj, a ponthatárok és a felvett hallgatók számának meghatározásában. Bár teljes önállóságot nem kaptunk, hiszen az egységes egyetemi szabályozás fennmaradt, de azt elértük, hogy ezek a szabályok minket már nem kötnek, a jelenlegi szabályok biztosítják számunkra a kellő mozgásteret. Az így szerzett lehetőségeket már az idei felvételiben kihasználjuk, ennek megfelelően optimálisabban tudjuk a képzéseinket a képzési piachoz igazodó stratégiával fejleszteni.

A második probléma az átiktatás kérdése volt, hiszen a többi karra beiktatott tárgyainkat kezdték kivenni a karok a képzéseik mintatanterveiből. A szenátusi döntésnek köszönhetően garanciát kaptunk, hogy az ilyen jellegű oktatási lehetőségeink megmaradjanak, és korrekt módon legyenek elszámolva. Ez hosszabb távon biztosítja a beiktatás tervezhetőségét – természetesen nemcsak a GTK esetében, hanem ugyanúgy

más beiktató karok esetében is. A harmadik a tudományos előmenetel kérdése. A GTK tudományterületei kilógnak a BME-n domináns műszaki-természettudományos környezetből. Perspektivikus kérdést kellett megoldani: a GTK-s előmenetelleket a saját területeinken érvényes kritériumok alapján a saját területeink meghatározó szakembereinek kell mérnie, és nem műszaki- illetve természettudományi tudományos szempontok alapján az ezeken a területeken nem kompetens szakembereknek. Például a filozófiai területen a monográfia számít a tudományos előmenetel szempontjából meghatározó teljesítménynek. Ezzel szemben egy műszaki vagy egy természettudományi területen működő szakember cikket ír, ez jelenti számára a szakmai fejlődést. Tehát más típusú a tudományterületek publikációs és hivatkozási mintázata – mint ezen a példán is látszik. Mindennek következtében fontos differenciálni a szakterületek között, és így a karok között a tudományos előmenetel kritériumaiban. De ugyanez igaz a GTK-n belül is, hiszen rendkívül változatos ilyen téren maga a kar is. A megállapodás eredményeként előrelépés lehet ebben a kérdés-

”

Fontos, hogy a kooperáció erősödjön az ellenségeskedés helyett

megoldás irányába elindulni, amely a feszültségeket hosszútávon rendezi, ugyanis a BME tudományegyetemi struktúrában kezdett el gondolkodni. A sikeres megoldásokkal pedig újabb növekedés, újabb kifutási pálya

vissza kell kerülnie a karra. Egy roppant sikeres és a karért sokat tett embert meghurcoltak, méltatlanul és jogtalanul. Elbocsátása bizonytalanságot keltett a karon dolgozóknak, ami semmilyen szempontból nem tesz jót sem a

ben, hogy a rehabilitációnál és az egyetemi tanári kinevezéseknél a tudományos sajátosságokat jobban figyelembe veszik.

Gazdasági kérdésekben sajnos nagyon kevés előrelépés történt, de ezt úgy ítéltük meg, hogy ez a kompromisszum ára részünkről. A cél az volt, hogy a GTK saját bevétele mellett a minisztérium által biztosított, a hallgatóink alapján érkező támogatásból csak az általános költségeket és a létesítményeink költségeit fizessük, a többi pedig magunk használhassuk fel. Az eredeti célunk szerint a keresztfinanszírozás – azaz, hogy a GTK más karokra ad át pénzt az oktatással megtermelt bevételeiből – kikerült volna a költségvetési szabályzatból, és a GTK önállóan rendelkezett volna az általa megtermelt bevételekkel. Az elfogadott szenátusi határozat szerint ez nem valósult meg, viszont sikerült a jelenlegi állapotot annyiban „befagyasztanunk”, hogy az eddigieknél nem kell többet fizetnünk a jövőben. Látni kell, hogy a gazdasági önállóság a stratégiai céljaink szempontjából is fontos, mert például a 400+ Ösztöndíj Programot is – ami igen jelentős összeget igényel – a kar a saját bevételeiből biztosítja.

Végül pedig a szervezeti és személyi kérdésekben megfogalmazott kéréseink egy része is megvalósult. Karunk megválasztott vezetőinek kinevezése bekerült a szenátusi szövegbe, de a szervezeti önállóságra vonatkozó kérésünk pontatlanul került a bizottság által véglegesített változatba, és annak javítását a szenátus sem fogadta el.

Ez az új, megváltozott működési környezet várhatóan a felvételinél és a tudományos előmeneteli rendszernél lesz érezhető, és remélhetően a többi szempontból sem változnak negatív irányba a működési feltételeink.

Milyen megosztottság, hangulat uralkodik most az oktatók illetve tanszékek között?

Korábban a fenti problémák megoldatlansága miatt és azok megoldása érdekében a fenntartó kezdeményezte a kar egy részének áthelyezését az ELTE-re. Ez ma már nincs napirenden. Ugyanakkor az elsődleges kérdés nem az volt, hogy ELTE vagy BME, hanem az, hogy a problémák megoldódjanak. Tehát fókuszban a problémamegoldás, és nem az intézményi kérdés volt. Többen különböző fázisokban jelentős erőfeszítést tettünk a kar problémáinak a BME-n belül történő megoldására. Sokan azonban csak az ELTE-re kerülés/nem ELTE-re kerülés dimenziójában látták a helyzetet, és nem

értik meg, hogy akik korábban akár támogatták az ELTE-re kerülést is, azok azért tették ezt, mert a kar gondjainak megoldását így látták lehetségesnek. Nekem úgy tűnik, hogy számos kolléga a karon és az egyetemen menni akarók és maradni akarók küzdelmeként látta a helyzetet, és így látja mind a mai napig. Ez azonban egy súlyos és kifejezetten káros félreértés, különösen azután, hogy a kar áthelyezése lekerült a napirendről. Most már ugyanis mindkét oldalnak teljesen azonos az érdeke, nevezetesen az, hogy a GTK a BME-n a lehető legjobb feltételek között folytassa a munkát, és fejlődhessen tovább. Közös érdekünk, hogy a BME elfogadja a korábban említett csomagot, és átültesse

annak elemeit a napi gyakorlatba. Meggyőződésem, hogy ez nemcsak a GTK érdeke, de a többi karé és az egész egyetemé is. Ezek a megállapodások, mivel mindenkire vonatkoznak, az egész egyetem számára jobb és kiszámíthatóbb működést eredményeznek. A korábbi nehéz időszak azonban sok belső feszültséget generált, mert a nehéz helyzetekben néhányan a többiek háta mögött, a kárukra próbálták az ügyeket intézni. Ez a magatartás végül odáig is elment, hogy néhány kari vezető – akik a „Karunk eredményes működéséért felelősséget vállaló szervezeti egységek vezetőiként” jellemezték magukat – névtelen levelet írt nekem mint

megbízott dékánnak egy erre az alkalomra generált beazonosíthatatlan e-mail címről, amelyben azt javasolták, hogy mondjak le. (A kari tanácson bizalmi szavazást kértem magam ellen, és a kari tanács 72%-a támogatott.)

Azt gondolom, az ilyen jellegű lépések csak konfliktusokat generálnak, és ellehetetlenítik a szervezetben belüli együttműködést. Jelenleg abban látom a legnagyobb kihívást, hogy vissza kell térnünk a karon korábban kialakult szervezeti kultúrához, amelyben a konfliktusok megoldásának eszköze az őszinte beszélgetés, a nyílt kommunikáció, amelyben a résztvevők nyíltan vállalják az álláspontjukat, és a kari fórumokon egymás között akarják a konfliktusok

Az írás művészete

A Műhely
szerkesztősége
gyakorlatorientált
újságíró képzést
indít a tavaszi
félévben elsősorban
1. és 2. évfolyamos
hallgatók számára.

Amit kínálunk:

- a média belső világának megismerését,
- az újságírás műfajainak elsajátítását és azok profi használatát,
- írás és beszédtechnikai gyakorlatokat,
- csoportos interaktív képzést,
- a különböző kommunikációs technikák elsajátítását,
- személyre szabott értékelések,
- publikálási lehetőséget már a képzés ideje alatt is a Műhelyben,
- a legjobbaknak bekerülési lehetőséget a Műhely szerkesztőségébe, rendszeres munkalehetőséggel,
- felkészítést a munka világának kommunikációs kihívásaira.

Az előadások időpontja:

csütörtök 17-18 óra

A képzés helyszíne: K.I.71.

A részvétel INGYENES.

Jelentkezés: info@muhely.com

A jelentkezéshez kérjük adjátok meg a nevetek mellé az évfolyamotokat és annak a karnak a nevét, amelynek hallgatói vagytok.

Zsebbenylós változások

Hallgatók által fizetendő egyéb díjak		
Kirovás oka	Jelenlegi összeg	Előző összeg
Összegző teljesítményértékelés második pótlása, javítása	5500	4500
Ugyanabból a tárgyból tett harmadik és további (rész)vizsga, szigorlat	4500	4500
Javító céllal ismételten felvett tantárgyak	4500/kurzus	1800
Pótbeiratkozás	5500	3000
Félév utólagos aktiválása	5500	1200
Tantárgy, illetve kurzus utólagos felvétele/leadása (hallgatónak felróható ok)	5500/kurzus	1200/tantárgy
Munkaterv határidőn túli leadása	5500	-
Feladat előírt határidő utáni benyújtása	3200	1800
Térítésmentesen felvehető krediteken felül felvett tantárgyak	4500/kredit	1800/kredit
Nem első alkalommal felvett tantárgyak	4500/kurzus	1800/kredit
Felvett, de nem teljesített tantárgyak	4500/kurzus	1800/kredit
(rész)Vizsgáról, szigorlatról történő igazolatlan távolmaradás	5500	4500
Leckekönyv késedelmes leadása	5500	11900
Az elért eredményt a leckekönyvébe nem jegyezteti be a hallgató	0-5000 (max 29800)	0-6000 (max 36000)
Jogorvoslati kérelem	3000	3000
A fent említett térítési díjakat határidőig nem fizeti be	1400	-
Kollégiumi térítési díjat határidőig nem fizeti be	1400	1200

A 2016/17. tavaszi félévtől kezdve számos változás történt a hallgatók által fizetendő egyéb díjakkal kapcsolatban. Néhány tétel összege módosult, egy-egy szolgáltatás díja különjárási díj lett, illetve új tételekkel is bővült a lista. Fontos kiemelni azt is, hogy a fizetendő összegek változásán kívül egyes különjárási díjak esetében a kirovó személy maga a diák lett. A fenti táblázatban összehasonlíthatók az egyes tételek korábbi, illetve módosult összegei.

VARGA ÁGNES

HIRDETÉS

Most **TE** értékelisz
Számít a véleményed

Oktatás
Hallgatói
Véleményezése

EGYETEMI
HALLGATÓI
KÉPVISELET

Kérjük, hogy befizetett adójának
1 %-át a közhasznúan működő
**Műegyetemi
Hallgatókért Alapítvány**
számára ajánlja fel.

Adószámunk:

18036754-1-43

Megkérdeztük

Mit gondolsz az új különjárási díjakról?

Antal Zoltán

Engem csak néhány tétel érint a változások közül – vannak, amelyek pozitívan, bizonyosak pedig negatívan. A javító céllal történő tárgy újbóli felvétele és a nem elsőre felvett tantárgy különjárási díját tartom talán a legjobb változásnak, hiszen ott a magasabb kredit számú tárgyaknál is szabályozva van a fizetendő összeg – ugyanakkor kétkredites tárgyaknál már nem „éri meg” az előzőekhez képest. Emelkedett azonban a házi feladat – ami szerintem egy jó dolog – késedelmes leadásának díja, úgyhogy szerintem ez jobban fogja motiválni az embereket az elkészítésében.

Horváth Ábel

Olvastam valamennyit a témáról, szerintem sokkal jobb lett, diákbárabb. Például egy Matek A1-et, egy hatkredites tárgyat újra felvenni 10800 Ft volt, most már csak 4500 lenne. Szerencsére csak akkor egyszer kellett különjárási díjat fizetnem, és továbbra is arra fogok törekedni, hogy ne legyen több ilyen alkalom.

Várhegyi Márk

Még mindig drágának tartom. Például a tantárgy újrafelvételért 4500 Ft/kurzust kell kifizetni, ami alacsony kredites tárgyak esetében nem feltétlenül pozitív változás, persze a több krediteseknél igen. A megemelt késedelmes feladatleadási díj ronthatja a házi feladatok minőségét, hiszen sokkal gyorsabban akarnak majd a diákok végezni vele. Nekem eddig összesen egy póthéten történő zárthelyipótlásért és kérvényleadásért kellett fizetnem, remélem, a jövőben sem kell tartanom a különjárási díjaktól.

Kovács Amelita

A KTH honlapján olvastam a változásokról – engem nem érintenek, szerencsére sikerült mindent időben és rendesen felvennem és leadom. Viszont hallottam már olyan csoporttársról, aki valami oknál fogva csúszott a vizsgáival, és emiatt 3-4 tárgyat bukott, majd azokat újra felvenni kényszerült. Ezért én helyesnek és fontosnak tartom, hogy a különjárási díjakon változtattak.

Molnár Levente

Szerencsére ritkán kellett eddig különjárási díjakat fizetnem. Pár késedelmes beadásom volt, és egyszer volt egy késedelmes tárgyfelvételem, de még egy régebbi rendszerben, akkor nem kellett érte fizetni. Ami nekem szemet szúrt egyébként, az az utólagos félévaktiválás és tárgyfelvétel, illetve -leadás, ezek azért túl nagyot változtak árban. Összességében vegyes érzéseim vannak, az engem érintő tételek inkább negatív irányba billentek, de a többit illetően biztosan sokan örülnek a változtatásoknak.

Kovács Emese

Más karokon talán nem érinti annyira a hallgatókat a különjárási díj, mint nálunk, az építészeknél. Viszont itt a diákok többsége késedelmes leadással adja le a rajzait, tervezési feladatait a félév végén – mivel nekünk a beadandók nagy része az utolsó hétre esedékes, ezért jó lenne meghúzni egy határt, és esetleg azt mondani, hogy az építészekre ilyen tekintetben más vonatkozzon. Egy-egy beadandó rengeteg időt vesz igénybe, amivel a tanáraink is tisztábban vannak, sőt vannak, akik külön támogatják a pótbeadást, hogy inkább egy olyan tervet adjunk ki a kezeink közül, ami kidolgozott, és ne csak túl akarjunk lenni rajta. Az építészeknek ezzel jelentősen megnehezítették a dolgukat.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: PÁL NOÉMI FOTÓ: NEMCSICS BOTOND

Hírek a felsőoktatásról

Közel 200 milliárd kollégiumokra hét év alatt

Balog Zoltán és Palkovics László tavaly decemberben bejelentették az országos felsőoktatási kollégiumfejlesztési stratégiát. A miniszter szerint elengedhetetlen a kollégiumi férőhelyek bővítése az érték-alapú és versenyképes magyar felsőoktatás kialakításához. 2015-ös adatok szerint közel 33%-os volt a túljelentkezés a budapesti kollégiumokba, így nemcsak középtávon, hanem már a közeljövőben is

Fotó: Fejes Bence

fontos lenne a kapacitásnövelés. A nagy volumenű program végére 8%-os lesz a növekedés, ugyanis a meglévő kollégiumok túlszűfolt-ságának enyhítése végett ezekben megszűnni is fognak helyek. 2023-ig, négy ütemben, (részben uniós forrásból) 192,6 milliárd forintot költenek majd 29 ezer már meglévő hely felújítására, korszerűsítésére és 8 ezer új létesítésére. Összesen 123 kollégiumot érint a terv – 19 új épület készül, a többit felújítják –, melyből hétben már megkezdődtek a munkálatok 24 milliárd forint értékben. A sajtótá-

jékoztatón Gulyás Tibor, a HÖÖK elnöke is felszólalt, aki üdvözölte, hogy a program a kollégiumokra a felsőoktatási infrastruktúra részeként tekint. Ezzel a magyar egyetemekből valódi campusok, szolgáltatást is nyújtó közösségi terek válhatnak.

Változások az egyetemi palettán

Még mindig nem zárult le a felsőoktatás átalakítása illetve átalakulása. Bár a GTK maradt a BME-n, mégis új képzőhellyel gazdagodott az ELTE – a Nyugat-Magyarországi Egyetem szombathelyi Savaria Egyetemi Központja februártól a budapesti tudományegyetemhez tartozik. A képzési portfóliót is átalakítják, hogy megállítsák a hallgatói létszám csökkenését. A két intézmény fejlesztési tervei kiegészítik egymást, így vezetőik nagy reményeket fűznek az integrációhoz. Szombathelyen egy, az ELTE-s karok felügyeletével, de gazdaságilag önállóan működő központ jön létre, ahol egészség- és sporttudományi, műszaki valamint pedagógusképzésre jelentkező hallgatókat képeznek majd.

A NYME így már csak egy képzőhellyel rendelkezik, a neve ennek megfelelően február 1-től Soproni Egyetem. Szintén új néven kell keresni a Táncművészetit – főiskolából egyetemmé vált szintén február 1-től. A bajai Eötvös József Főiskola két intézetéből a Nemzeti Közszerződési Egyetemen Víz-tudományi Kar alakult tekintettel a vízügyi szakemberhiányra és a víz nemzetbiztonsági jelentőségére. Közben a Szent István Egyetem a gyulai Egészségtudományi Intézetét adta át a Gál Ferenc Főiskolának, mely három éve néhány

Szarvason működő képzést már átvett ugyanettől az egyetemtől. A SZIE egy további békési képzőhelyéről, a békéscsabai campusról pedig aggasztó hírek érkeztek. A hallgatói létszám esése és a PPP-konstrukció óriási terhei miatt felmerült, hogy esetleg új fenntartót kell keresnie a megyeszékhely vezetésének, ha nem akarnak az országban egyedülként felsőoktatás nélkül maradni e városok közül. Felsőfokú szakképzést a Szegedi és az Óbudai Egyetem is szívesen indítana, azonban a cél a gépészmérnöki és informatikus alapképzés beindítása lenne. Jelenleg a kormány vizsgálja a PPP-konstrukció kiváltásának lehetőségét, míg a város a SZIE-vel közösen egy, június 30-ig elkészítendő, a felsőoktatás új irányát kijelölő és a hallgatói létszámot növelni képes terven dolgozik.

Bérekérdés

Balogh Zoltán a felsőoktatási dolgozók három lépcsős béremelését 2015 novemberében jelentette

be, melynek értelmében az idei év januárjától újabb öt százalékos bérnövekedésre számíthat a felsőoktatási oktatói-kutatói kör az előző évi 15 százalékos és a 2018-ban esedékes további 5 százalékos emelés között. Így az EMMI szerint például egy egyetemi adjunktus fizetése mindennemű kedvezmény nélkül is 2017. január 1-jét követően minimum nettó 175.560 Ft.

Ugyanakkor a minimálbér és a garantált bérminimum emelése kapcsán az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés, a Szakszervezetek Együttműködési Fóruma valamint a Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezete aggodalmát fejezte ki a felsőoktatásban kialakuló bérfeszültség miatt, mivel a 161 ezer forintra emelt garantált bérminimum alig marad el a felsőoktatási intézményekben dolgozó, magasan képzett közalkalmazottak fizetéséhez képest. A Magyar Rektori Konferencia és az FDSZ közleményében javasolta, hogy a kormány jelentősebb mértékben növelje a béreket, ezzel is segítve a felsőoktatás minőségi fejlesztését. Úgy vélik, hogy jelenleg a magyar oktatói bérek még a közép-európai oktatói fizetésekkel sem versenyképesek. A jelentős külföldi és hazai piaci elszívó erő az utánpótlás biztosításában egyre növekvő nehézségeket okoz, amelyet csak az MRK által javasolt magasabb bérszínvonal ellensúlyozna.

Megújul a diákkedvezmény

A diákoknak járó kedvezmények felhasználásához a HÖÖK új rendszert indított Diák Kedvezmény néven, ennek köszönhetően néhány éven belül a matri-cás diákigazolványt online felület és mobilapplikáció válthatja fel. Ennek elindítását először 2016 nyarán, a HÖÖK 20 éves jubileuma kapcsán jelentették be. **Gulyás Tibor** elmondása szerint a hallgatók életkörülményeinek javításán

Fotó: Baki Mihály

túl céljuk a szemléletformálás is: költséghatékonyságra és tudatos vásárlásra szeretnék ösztönözni a hallgatókat, valamint kiemelt szerepet kap az egészség. A rendszer részeként az elmúlt időszakban fejlesztették ki a Diák Pont mobilalkalmazást is.

Az Oktatási Hivatallal kötött együttműködésnek köszönhetően elegendő a hallgatóknak a diákigazolvány-számukkal regisztrálniuk, és ezt követően szolgáltatási területekre bontva – étkezés, szolgáltatás, egészség, kultúra, oktatás, szórakozás – böngészhetőek vagy térképen megtekinthetőek az elfogadóhelyek. A hallgatók akár a Campus24 országos egyetemi mobilflottájához is csatlakozhatnak. A tervek szerint a rendszer két éven belül teljesen felválthatja a hagyományos kedvezményeket, így később akár a MÁV-nál vagy más állami szolgáltatónál is használhatják azt.

A Diák Kedvezmény, ami egyelőre Budapesten indult el (valamint Pécsen és Debrecenben pilot jelleggel működik), a www.diakkedvezmeny.hu oldalon érhető el.

FAZEKAS ÁRNIKA
KUPCSIK RÉKA

HIRDETÉS

Regisztráció: bit.ly/joinaiesecinhungary

Jelentkezési határidő: március 3.

További információért látogass el honlapunkra www.aiesec.hu vagy keresd fel a facebook oldalunkat www.facebook.com/AIESECBME/

AIESEC

Új félév, új kihívások és újabb érdekes és kevésbé érdekes előadások várnak ránk. Azonban az új szemeszter számos új lehetőséget is kínál a hallgatóknak. Sok diákszervezethez lehet csatlakozni ilyenkor, melyek színes és változatos programok széles palettáját kínálják a diákoknak, lehetőséget teremtve arra, hogy a maximumot hozzák ki az egyetemi évekből. Most ezek egyikét az AIESECet szeretném bemutatni, amelyhez egész február folyamán tudtok csatlakozni!

Na de mi is az az AIESEC? Nos, az AIESEC a világ legnagyobb, fiatalok által vezetett nemzet-

közi szervezete, amely 1948 óta segít a fiataloknak a képességeik fejlesztésében. Ma már 126 országban van jelen és több mint 86 000 taggal rendelkezik. A szervezet fő tevékenysége, hogy külföldi önkéntes és szakmai gyakorlatokat szervez világszerte, ezáltal biztosítva az egyedülálló tapasztalatszerzést valamennyi hallgatónak. Bizony, akár Neked is itt a Műegyetemen!

Csatlakozz hozzánk!

Csapatvezetés, projektmenedzsment, többszáz fős konferenciák, táborok, támogató közösség és felejthetetlen élmények. Mindezek várnak rád, ha csatlakozol hozzánk most februárban.

Az AIESEC tagjaként lehetőség nyílik kipróbálni magad a gyakorlatban és megtapasztalni milyen egy igazi csapatban dolgozni, egy projektet vezetni, mások életét megváltoztatni. Számos tréningen és workshopon vehetsz részt, szervezhetsz táborokat, nemzetközi konferenciákat, építheted a kapcsolataidat, tárgyalhatsz, innoválhatsz, megvalósíthatod önmagad és mindeközben egy olyan támogató közösségbe csöppenhetsz, ahol életre szóló barátságokat is köthetsz! Kételkedsz? Akkor tegyél egy próbát, és csatlakozz hozzánk most februárban!

Megtanulni fegyelmezetten, csapatban dolgozni

A munka eszköz, és nem cél

Fotó: Fejes Bence

Név	Orosz Péter
Kar	GPK
Szak	Gépészmérnöki MSc, Géptervező szakirány
Végzés ideje	2016. június
Munkába állás ideje	2016. szeptember
Munkahely	C3D Műszaki Tanácsadó Kft. (jelenleg kiküldetésben: Knorr-Bremse Fékrendszerek Kft., Kecskemét)
Pozíció	Tervezőmérnök és tesztmérnök

Mesterségem címere

Cikksorozatunkban a közel-múltban diplomázott műegyetemistákat faggatunk arról, hogy mit vittek magukkal a BME-ről a munka világába.

Orosz Péter gépészmérnök munkája szerteágazó, így nagyon sok, a BME-n megszerzett tudást hasznosít minden napjaiban.

BÁRKOVICS GERGŐ

Mivel foglalkozol a munkahelyeden, és mennyire tudod kamatoztatni a BME-n tanultakat a munkád során?

A C3D Kft. alapvetően egy mérnökiroda, ahol a tervezőmérnökök összetett gépészeti konstrukciós és szimulációs feladatokat oldanak meg. Az egyetemen elsajátított készségek közül főként a tervezőprogramok ismeretére támaszkodom, de gyakorlatilag mindazon tudásra szükségem van, amit a képzésen megtanítanak. Ez a kis cégek sajátossága, ahol a multiktól eltérően szerteágazó mérnöki feladatok hárulnak a tervezőkre. Éppen ezért az egyetemi oktatás sokoldalúságát nagyon pozitívnak tartom, mivel bármelyik szakterülettel is találkozom, legalább azt tudom, hogy

melyik jegyzeteimet érdemes átfutni.

A tervezés mellett a C3D Kft. egyik fő profilja, hogy bérbe ad mérnököket különféle munkákra. Így kerültem egy kecskeméti multinacionális céghez, ahol jelenleg kiküldetésben, tesztmérnökként dolgozom. A szakma egy nagyon szűk szegmense az enyém: légkezelő egységek tesztelése.

Nyújtott az egyetem számodra valamilyen pluszt az oktatási tevékenységen túl? Visszagondolva milyen lehetőségeket aknázhattál volna ki jobban?

A nyelvtanulást mindenképpen kiemelném. Jártam műszaki németre, és az olasz nyelvvel is ismerkedtem tanulmányaim során. Az egyetemen nem csak lehetőség, hanem szükséges is olyan projekteken részt venni, amelyek lehetővé teszik, hogy a szakmának egy adott területét jobban megismerjük, hogy megtanuljunk fegyelmezetten, csapatban együttműködve dolgozni. Gondolok itt a TDK-ra, a Formula Racing Team-re, a pneumobilosokra valamint a szakosztályok munkájára. A szakdolgozat, a nyári gyakorlat és a diplomamunka is kiváló lehetőség a fejlődésre.

Az eddigi szakmai pályafutásom alapján úgy tűnik, hogy érdemes kapcsolatokat építeni nemcsak évfolyamon belül, hanem a tanszéki oktatókkal is. Ennek köszönhetem, hogy részt vettem ipari jellegű fejlesztőmunkában, és a diplomamunkámat is annál a cégnél készíthettem el, amelynél jelenleg is dolgozom.

Milyen kihívásokkal szembesültél az egyetem biztonságát jelentő feladatok közül kilépve?

Észre kell venni, hogy senki nem fog foggal-körömmel küzdeni azért, hogy megvalósítsa a te álmaidat, és hogy szakmailag kibontakoztasson. A munkaadó érdekei sokszor nem egyeznek a te érdekeiddel, ezért nagyon bátran és kreatívan kell hozzáállni a munkaválasztáshoz. Vállalni kell, hogy milyen szakterületen és mit szeretnél dolgozni. Sokkal fontosabbnak érzem a fizetésnél, hogy szakmailag és emberileg otthon érezzem magam egy bizonyos munkakörben. Egy rossz munkahely kivesz annyi lelkesedést és lendületet az emberből, amennyit már szabadidejében sem tud visszanyerni. Munka mellett eleve sok mindenre nincs lehetőségem, kevesebb időt tudok a saját ügyeimre fordítani, emellett diploma után egy budapesti főiskola gazdasági-teológiai posztgraduális képzésébe is bekapcsolódtam esti tagozaton. Ez is energiát igényel.

Mit tanácsolnál a diploma előtt álló hallgatóknak?

Azoknak, akik még távolabb állnak a diplomától, azt javaslom, hogy igyekezzenek valamilyen szakterületre vagy egy adott témára fókuszálni, mert rengeteg sikerélmény és motiváció forrása lehet ez. A közeljövőben diplomázókat pedig arra buzdítanám, hogy ne adják fel.

Fontosnak tartom, hogy ne helyezzük legközelebbi kapcsolataink vagy a saját emberi növekedésünk elé a szakmánkat. Időnként emlékeztetni kell magunkat arra, hogy a munka a legtöbb esetben csak eszköz, és nem cél. Véleményem szerint célok elsősorban a kapcsolatok terén vannak: jó barátságok, kiegyensúlyozott és élethosszig tartó párkapcsolat, családi élet és mások segítése. Végső soron vagy egy értékrend szerint rendezzük be az életünket vagy egy gazdasági rendszer igényei szerint. Legyünk jobb emberek, mint mérnökök!

Nézőpont

CSIZMADIA ESZTER

Egyszer te is hazatalálsz?

Az utóbbi években rengeteg fiatal hagyta el hazánkat, hogy rövidebb-hosszabb ideig külföldön próbáljon szerencsét. A legtöbben Nyugat-Európába, azon belül Nagy-Britanniába, Németországba és Ausztriába mentek, hiszen ezekben az országokban jóval magasabb a bérszínvonal, mint nálunk. Az utazók nagy része csupán határozott ideig tervezett kint maradni, de végül sokan ott ragadtak új otthonukban.

A külföldi munkavállalás igen vonzó lehetőség: megtanulhatunk egy új nyelvet, páratlan tapasztalatokat szerezhethetünk, és nem utolsósorban jóval több pénzt kereshetünk, mint

ha Magyarországon dolgoznánk. Nyugat- és Észak-Európában nagy a kereslet a magasan képzett munkaerőre, így egy értékes diplomával a kezünkben jó eséllyel tehetünk szert

zsiros állásokra és szép kis vagyonra. Eleinte persze gyötrelmes a honvágy, de a hónapok, évek elrohannak, és az ember megszokja az új életét. A munka lassan karrierré női ki magát, a bankszámla

hízik, a kinti kapcsolatok gyarapodnak, az itthoniak megfakulnak. A rokonok pedig egyre többször kérdezik meg a Skype-beszélgetés végén, hogy „Édesem, mikor jössz már haza?”. „Édesem” ilyenkor hebeg-habog: nem tudja, most olyan jól megy, kell az a pénz, talán még egy év, talán kettő. Aztán a webkamerát kikapcsolva elgondolkozik. Rájön, hogy nem akarja otthagyni a fényűző életet, feleannyi fizetésért dolgozni, kiperkálni Európa legmagasabb ÁFA-ját, és havi tízezer forintért ráógumiba lépni az alvó résztől búzló metrópótló buszon. Ugyanakkor hiányzik anyu, apu, a legjobb barát, a Margit-sziget, a belváros, a spontán elsütött magyar szöviccek és a rántott hús. Persze nem mindenkinek akkora

kompromisszum a hazatérés, hiszen a diploma mellé szerzett nyelvtudás és tapasztalat kiváltságos helyzetbe hozza a munkavállalót, így itthon is bőven válogathat a jobbnál jobb állások között. Ez esetben a kecske is jóllakik, és a káposzta is megmarad, így a leendő nagyszülők sem csak a képernyőn láthatják majd az unokákat. Sokan azonban nem elégedettek a hazai lehetőségekkel, esetleg odakint talál rájuk a szerelem, így a végleges letelepedés mellett döntenek. Ők csupán évente egy-két alkalommal zárandokolnak el a szülői házba, ahol már az ajtóban éreződik anyu húslevesének illata, az öregek pedig fájdalmas büszkeséggel üdvözlik a hazatérő világpolgárt, azt kívánva, bárcsak örökké tartana a következő két hét.

Hiányzik a dolgos kéz

Menni vagy maradni?

A munkaerőhiány napjaink egyik legégetőbb problémája. Nemcsak a régóta emlegetett egészségügy vagy a magánvállalatok, hanem már az alapvető közszolgáltatások, mint a szemétszállítás vagy a vízellátás is veszélybe került a tömeges elvándorlás következtében. A munkavállalók azokat az országokat keresik, ahol a megélhetési kiadásokkal arányosan a legmagasabb fizetést kaphatják, illetve ahol a legjobb életszínvonalat biztosíthatják családjuknak. Mindeközben itthon a kormány jogszabályokkal próbálja rákényszeríteni a munkaadókat a kedvezőbb feltételek megteremtésére.

KOVÁCS ZSOLT KRISTÓF

Főként az észak-nyugati ország-részre jellemző, hogy az ott lakók nagy részének megéri nap mint nap ingázni, hogy a szomszédos Ausztriában jobban fizető állásban helyezkedjenek el. A környékbeli magyar munkáltatók pedig alig tudják magukhoz csábítani a dolgozókat anélkül, hogy a vállalkozás beleroppanna. A legtöbb demográfiai kutatás viszont már egyértelműen rámutat arra, hogy jóval többen vannak olyanok, akik hosszabb időre más országba költöznek, mint azok, akik megtartva állandó magyarországi lakhelyüket csak átjárnak

dolgozni. Az Európai Bizottság legfrissebben közzétett negyedéves gazdasági hangulatindexe szerint a feldolgozóiparban a vállalkozások közel hetvenöt százaléka jelentett

román és ukrán munkavállalók is közlekednek innen. Felmérések alapján 2014 elején 330 ezer Magyarországon született bevándorló dolgozott Európa külön-

sában az elhelyezkedési esélyek eltérése a küldő és a fogadó országok között. A magas állástalanságtól, míg a biztató elhelyezkedési ráta húzó hatást eredményez a

Fotó: Fejes Bence

be munkaerőhiányt. Ezekkel az arányokkal messze kimagaslunk a régióban. Ennél egy kicsit jobb a helyzet a szolgáltató szektorban, ugyanis az ottani cégeknek csak 31 százaléka küszködik, ami jelentős javulást jelent az előző negyedéves jelentéshez képest, ami negyven százalékon állt meg. Az egyetlen terület, amelyik jól járt a kivándor-

böző országaiban, de ez a szám a legfrissebb becslések szerint már a félmilliót is elérheti, legtöbbször az Egyesült Királyságba, Németországba vagy Ausztriába mennek. Arról, hogy az ország mely területeit hagyják el leginkább, kevés az adat, az viszont elmondható, hogy mindenhol nagy a hiány, különösen a turisztikailag aktívabb

munka világában. Ez a tendencia igazán a Európai Unióhoz való csatlakozás idején volt megfigyelhető, amikor az adminisztratív akadályok is elhárultak, illetve a gazdasági válság idején, amikor sokan elvesztették állásukat. Egy másik nem elhanyagolható ok, ami már a felsőoktatásban tanulók körében is népszerűvé teszi a migrációt, az országok közötti jelentős bérkülönbségek. Egy Nyugat-Európában megszerzett diploma jóval többet ér, mint egy hazai. Egy átlagos építésmérnök itthon minden körülményt összevetve körülbelül negyed millió forintot vihet haza, míg külföldön akár ennek az ötszörösét is megke-resheti.

A 2017. január 1-től életbelépő új jogszabályok azt mutatják, hogy a kormány is felismerte a probléma súlyosságát, és meg is tette az első lépéseket annak enyhítése felé. Ennek érdekében a szakmunkások bére januártól 25 százalékkal emelkedett, emellett az egészségügyben és a közszférában dolgozók is jelentős fellendülésre számíthatnak, a minimálbér pedig 15 százalékkal javult. Azonban arról sem szabad megfeledkezni, hogy a bérek ekkora mértékű növelése hatalmas terhet ró a munkáltatókra. A nagyobb cégek, mint az Audi vagy a Mercedes, könnyebben kigazdálkodikja a költségvetéséből a 25 százalékos emelést, azonban

Fotó: Dobó Diána

lással, a személyszállítás. A Debreceni Repülőtérrel naponta indul járat Londonba, és heti rendszerességgel indítanak gépeket a német, olasz és francia nagyvárosokba is. Az utasok azonban nem csak magyarok. A határ környékéről

térségekben, így például a Balaton környékén is.

A jelenleg fennálló helyzet egy hosszú folyamat eredményeként jött létre, amiben több tényező is közrejátszott. Jelentős mozgást idézett elő a munkaerő áramlá-

ezt kevesek tudják megtenni. Jó példa erre a Debreceni Közlekedési Vállalat, ami így is évente közel egy milliárd forint veszteséget termel, ezért csak úgy tudta a kívánt pluszt megadni, hogy a 30 százalékos műszakpótlékot beemelte az alapbérbe. És nem csak ez az egyetlen cég, amelynek kiskapuk után kell néznie ahhoz, hogy ne menjen csődbe, és megőrizze dolgozóit. Egy kisebb vállalkozást már komoly piacvesztés fenyeget, ha az árak növelésével próbálja enyhíteni a terheket. Szakszervezetektől több olyan esetről is lehet hallani, amikor a munkaadók napi nyolcóról hat órára írják át a munkaszerződést, illetve módosítják a dolgozók munkakörét, így papíron már nem a szakmájukhoz tartozó pozíciót töltenek be, ami után nem jár a szakmunkás bérnövekmény. Azonban a fizetésemelést hosszú távon így sem ússzák meg, ha nem adnak többet, az alkalmazottak egyszerűen elmennek. A Székesfehérvárott működő Denso japán cég elébe ment ennek a problémának, és már előző év végén megemelte a munkásai fizetését 10-20 százalékkal, így versenyelőnybe hozta magát a környező vállalatokkal szemben.

Egy másik gyógyír a hiány orvoslására a vendég munkaerő behozása az országba. Az elmúlt hónapokban több olyan törvénymódosítás is született, ami lehetővé teszi az EU-n kívülről érkező munkaerő beáramlását. Már az ukrán nagyvárosokban is kampány indult, a Nemzeti Foglalkoztatási Alap 82 millió forinttal támogatja az Ukrainában megjelent magyar álláshirdetéseket.

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége a novemberi megállapodások előtt, még nyáron benyújtott a nemzetgazdasági miniszternek egy javaslatot a munkaerőhiány kezelésére. Ebben a legfontosabb célok között a reálbé-

Szakmunkás

Egyes szakmák munkaköreinek betöltéséhez legalább középfokú, szakirányú végzettség szükséges, mely betöltésére államilag elismert szakképesítés teszi alkalmassá a szakmunkást.

rek differenciált emelését említik, vagyis jogszabályi beavatkozás helyett a vállalkozások jövedelemtermelő képességével összhangban, tárgyalásos úton kívánják a megoldást előmozdítani. A jelenlegi állapotok megfigyelése és a demográfiai trendek megállítása egy lassú folyamat. A hosszútávú siker eléréséhez pedig a jogszabályi háttér mellett az itt lévő munkaerő képzésének támogatása, a munkaerőt kiváltó vállalati beruházások fokozott előmozdítása akár EU-s források bevonásával, mind hozzájárulhatnak a sikerhez.

A felsőoktatás jövője

A fejlődésnek belülről kell jönnie

Újra kellene pozícionálni bizonyos műszaki szakmákat, mivel az ország gazdasági fejlődésének a legnagyobb gátja jelenleg a magasan képzett műszaki szakemberek növekvő hiánya a munkaerőpiacon. **Palkovics László** államtitkárral a felsőoktatás jövőjéről és természetesen a GTK helyzetéről is beszélgettünk.

MURÁNYI MÁTYÁS

Mely problémák jelenleg a legsürgősebbek a felsőoktatás területén?

Az orvoscépzés és az agrárképzés átalakítása, továbbá dolgozunk a műszaki informatikus képzés stratégiáján is. Több informatikusra, magasabb színvonalú képzésre és a lemorzsolódás csökkentésére lenne szükség. Behoztuk a Bachelor of Engineering kategóriát is az informatikusképzés területén (nem keverendő össze az MSc-re felkészítő BSc-vel), ami már három év után piacképes képesítést nyújt, így segítve a növekvő igények kielégítését. Sokkal több különböző szakemberre lenne szükség, nemcsak programozó matematikusokra és szoftverekkel foglalkozó villamosmérnökökre, hanem informatikai rendszerek üzemeltetéséhez értő munkaerőre is. A műszaki egyetemen dolgozunk egy ilyen képzés létrehozásán. A jogi és pénzügyi helyzet az egyetemeken stabilizálódott, most a tartalmi részek következnek: hogyan fog az adott intézmény hatékonyabban oktatni, hogyan lesznek versenyképesebbek a hallgatók.

Kinek a dolga eldönteni, hogy az oktatott tananyag korszerű és piacképes-e? Létezik-e ellenőrzési, tesztelési módszer?

Az egyetemek saját, belső ügye, mivel ez az autonómia kérdéskörébe tartozik. A képzések tartalmát a Képzési Kimeneti Követel-

Fotó: Fejes Bence

ményrendszer határozza meg, amit szintén nem a minisztérium hoz létre, hanem a Magyar Rektori Konferencia szakbizottságai. Meghatározzák, hogy az adott képzés területén végzett szakembereknek milyen ismeretekkel, kompetenciákkal kell rendelkezniük. Ugyanakkor a kereslet alapján a piac is mindig beárazza a diplomákat.

Tudja-e arra ösztönözni a kormányzat a felsőoktatási intézményeket, hogy fejlődjenek?

Szerintem baj, ha az államnak kell ösztönözni a felsőoktatási intézményeket a fejlődésre. Nekünk a feltételeket kell megteremteni, azaz a jogszabályi, pénzügyi és rendeleti háttérrel kell biztosítani a fejlődéshez. Az egyetem nem vállalat, szóval a fejlődésnek belülről kell jönnie.

Ön a Magyar Innovációs Szövetség közgyűlésén elmondta, hogy a felsőoktatásba jelentkező diákok között 2001 óta a műszaki, természettudományi karok iránt érdeklődő felvételizők aránya stagnál. Miben látja ennek az okát, és miben a megoldást?

Műszaki, természettudományi, informatikus és matematikai képzésekre már régóta nagyjáb-

ból a felsőoktatásba felvételiző diákok 25%-a jelentkezik. Körülbelül ugyanennyi is végez, de a munkaerőpiaci igények folyamatosan változnak. Ezen a négy területen mindenki azzal küzd, hogy nincs elég szakember, pedig a vállalati oldal számolatlanul szívná fel őket. Szóval a magyar gazdaság fejlődésének gátja jelen pillanatban az, hogy nincs elég magasan képzett műszaki szakember. Lassan ez így lesz a többi területen is, gondolok itt elsősorban a 'hardcore' gazdaságtudományi szakmákra.

Sokféle indoka van, hogy miért nincs elég jelentkező. Ezt a problémát magukban az egyetemek nem tudják megoldani, a szakmákat kell máshogyan pozícionálni. Él egy általános sztereotípiá, mégpedig hogy nagyon nehéz a mérnök szakma, mert például vegyészként sokat kell laborban állni, vagy gépészként hosszú éjszakákon át számítógépen tervezni. El kell mondanunk, és lehetőleg minél fiatalabb korban, hogy egy-egy szakmának mi az előnye, a szépsége. Ezt a pozícionálást felvételi előtt egy évvel késő elkezdni, már az óvodában sugallni kellene, akár egy LEGO robot példáján, hogy a fejlesztés izgalmas és szórakoztató dolog.

A globálisan gyengébb PISA eredmények nem jeleznek előre romló tendenciát a későbbi felvételizők képességeit és arányát tekintve?

Az eredményeket érdemes úgy is vizsgálni, hogy mennyire erőteljes a korreláció a PISA teszt és a későbbi érvényesülés között. Például Izraelben rosszabbak a PISA eredmények, pedig többet költenek az oktatási rendszerükre, mint mi. Viszont ha megnézzük, hogy az izraeli gazdaságnak mennyire sikeresek azon ágai, amelyek innovációra, mérnöki tevékenységre épülnek, akkor látjuk, hogy a világ egyik legsikeresebb országává teszik őket ezen a téren. Mindenesetre az biztos, a PISA eredmény kapcsán is, hogy a természettudományos oktatásunkat új alapokra kell helyezni.

Mik a felsőoktatási innováció trendjei, amiket érdemes követni, szóval mit szeretnének leginkább szorgalmazni a műszaki oktatásban?

Szakadjunk el a frontális oktatástól, és a képzés legyen projekt alapú. Fontos, hogy olyan technológiát mutassunk a hallgatóknak, amelyek segítik megérteni és valóban érdekessé tenni a tantárgyakat. Erre kiváló példa a duális képzés, ahol a cégeknél a legújabb technológiával találkozhatnak a diákok, és valós tapasztalatokat szerezhetnek. Ez egy erős oktatási innovációnak tekinthető.

De beszélhetünk a felsőoktatás társadalmi funkciójáról is. Ha egy régióban megjelenik bizonyos fajta képzési igény, mert az ott lévő vagy oda települő vállalatok szakember igénye megnő, akkor egy állami felsőoktatási intézménynek szinte kötelessége, hogy a szükséges képzést az adott régióba kihelyezze. Említhetném Szombathelyet, ahol kisebb ipari központ létesült, és szükség lenne műszaki végzettségű munkaerőre. Ezért szeretnénk, ha a BME újra megjelenne a régióban.

Térjünk át a GTK ügyére. Hogyan tekint vissza a történetekre? Mi játszódtott le az intézmény áthelyezési szándéka és végül az integritás melletti kiállás között a fenntartó oldaláról?

Nézzük objektíven. Kialakult a BME-n belül egy helyzet, ahol az egyetem egyik kara kifejezte elégedetlenségét a struktúrával szemben. A GTK azt mondta, hogy ha azok a folyamatok, amik most elindultak, és ha az a szabályzó rendszer, ami most a BME-n érvényes, továbbra is így marad, akkor nem látják az itteni jövőjüket. Ezért a GTK kari tanácsának 70%-a levélben fordult a fenntartóhoz, amelyben

megírták, hogy másik egyetemhez csatlakoznának. Tehát ez egy tiszta, Műszaki Egyetemen belüli ügy volt, amelyet az egyetem nem jól kezelt, és ez a helyzet eszkalálódott odáig, hogy hallgatói tüntetés volt a GTK mellett és a rektor ellen. Végig az volt a szempont, hogy az ügyet a BME-n belül kell kezelni, és az integritást meg kell őrizni, mindamellett, hogy az oktatás minősége és a hallgatók érdeke nem sérülhet. Ha ez mégis megtörténik, akkor el kell gondolkodnunk az elcsatolásról. A decemberben megkezdett tárgyalási folyamatok eredményeként végül a kar oktatóinak kétharmada a korábbi kari tanácsi döntéstől visszalépett, és kifejezték szándékukat, hogy mégis maradnának a BME-n.

Milyen tanulságot vonhatunk le a történetek után, mire kell a jövőben odafigyelni?

A tanulság az, hogy az egyetemet irányítani kell, és az egyetem vezetésének feladata, hogy a belső problémákat az intézményen belül oldják meg. Tanulság az is, hogy egy egyetem szervezete sohasem statikus, vagyis időről időre meg kell vizsgálni, hogy szükséges-e valamiféle átalakítás.

Térjünk át néhány egyéb kérdésre. A PPP-s konstrukciók kiváltása 2017-ben az egyik fontos intézkedése a tárcának. Tapasztalhatnak majd valamilyen változást a hallgatók abban a kollégiumban, amit eddig a magánszektor üzemeltetett, majd 2017-től az állam vesz át? Üzemeltetni ugyanúgy tud a magánszektor és az állami szektor is, ez csak odafigyelés kérdése. Az egyetem jó fenntartó lesz.

Az oktatási hivatal által szakkollégiumként nyilvántartott szervezetek kb. ötször annyian vannak, mint amit a Minősítési Bizottság is elismer. Nem sérül-e ezáltal a szakkollégiumok minőségbiztosítása? A tudományos munkát is végző szakkollégiumok a nagy tömeg miatt sokszor kiszorulnak a pályázatokból. Mik a fejlemények ezzel kapcsolatban?

Ebben az ügyben rendet kell tenni. Létezik egy ígéretes minősítési rendszer, erről megkezdődött a tárgyalásokat oktatási és civil szervezetekkel. A pályázati nehézségek abból fakadhatnak, hogy a minősítés jelenleg automatikusan történik, a forrásokhoz való hozzájutás pedig nem feltétlenül, de ez hamarosan meg fog változni.

A következő évben az elhangzottakon kívül milyen komolyabb intézkedések várhatók a minisztérium részéről?

Az oktatók, kutatók, tanárok béremelésének második fázisa. A hallgatói juttatás rendszer – ösztöndíjak, kollégiumi térítés – átalakítása. A kollégiumi program megvalósítása, nyolcezer új férőhely kialakítása és a meglévő felújítása.

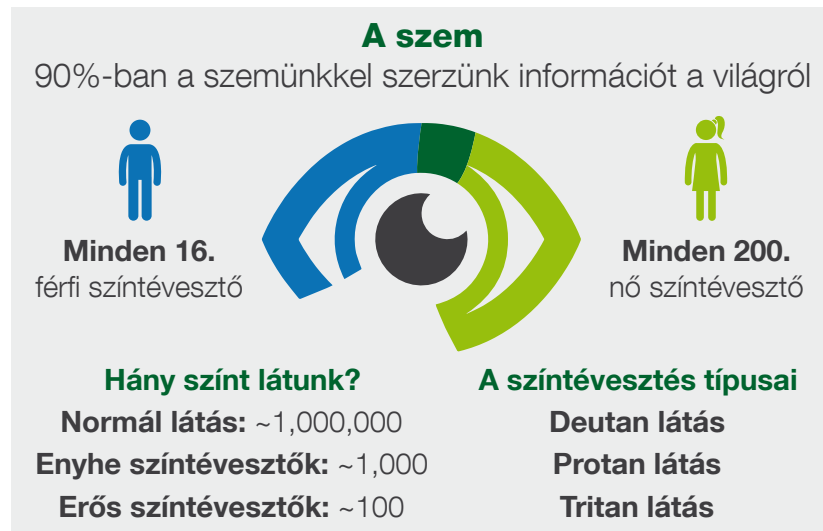
Látni a láthatatlant

Valóságghű filmélmény színtévesztéssel?

Egy átlagos ember a szemén keresztül gyűjti be a külvilágból származó információk 90%-át. Mégis a Földön majdnem 300 millió, Magyarországon pedig körülbelül 400 ezer ember a színskálának csak egy bizonyos részét észleli, vagyis a színtévesztők közé tartozik. Nekik próbál segíteni a hétköznapiakban a Samsung a BME közreműködésével.

SZERAFIN ÁGNES

Szemünk az egyik legfontosabb érzékszervünk. Nagymértékben támaszkodunk rá életünk során, így a nem megfelelő színészlelés kihat az életminőségünkre. A színlátás a szemben található úgynevezett fényérzékelő csapok három típusának (kék-, vörös- és zöldérzékeny-

Illusztráció: Dobó Diána

ségű) köszönhető, és valamelyik hiányában az adott szín érzékelése részlegesen vagy teljesen hiányos. Habár a színtévesztés meglepően gyakori látási rendellenesség, amely a férfiak 8 és a nők 0,5-1 százalékát érinti, sokan csak a jogosítvány-szerzésnél vagy pályaválasztáshoz szükséges alkalmassági vizsgán szembesülnek a ténnyel, hogy például mégse lehetnek építészek színtévesztésük miatt.

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen dolgozó Wenzel Klára professzor és csapata több mint húsz éves tudományos munkának köszönhetően kifejlesztette a Colorlite diagnosztikai módszert, amivel az eddigieknél pontosabban megállapítható a színtévesztés típusa (vörös, zöld vagy kék érzékelők működésének hibája) és annak

mértéke (enyhe, mérsékelt vagy súlyos). A magyar kutatók munkájukkal közreműködtek a Samsung 2013-ban indított Launching People kampányában is, melynek célja, hogy az új tévék értékesítését helyi ötletekkel támogassa. Így fejlesztették ki az ingyenes SeeColors mobiltelefon alkalmazást, ami egy színtévesztő teszt, de Samsung Smart TV-vel összekapcsolva képes átkalibrálni a képernyő színeit az eredménytől függően. Ezáltal eddig sosem látott árnyalatokban gyönyörködhetnek a színtévesztők tévézés közben.

Az applikáció Magyarországon, Bulgáriában és Romániában érhető el, és egyelőre csak azok élvezhetik az új televíziós élményeket, akik S6-os vagy S7-es Samsung telefontal rendelkeznek (és persze Samsung Smart TV-vel is).

Az alvási probléma forrása

Éjjel-nappal online

Te is magaddal viszed az ágyba a telefonodat? Egy, a Journal of Youth Studies legújabb számában bemutatott kutatás eredményei szerint ez lehet, hogy nem jó ötlet.

HONTI ÁGNES

A friss kutatás megállapította, hogy minden ötödik fiatal számára okoz alvási problémákat a közösségi média rendszeres éjszakai böngészése. A félbeszakított alvásciklusok következtében jóval fáradé-

konyabbak társaiknál, ez pedig a mindennapjaik jelentős részére is hatással van.

A felmérésbe bevont diákoknak kérdéseket kellett megválaszolniuk, például milyen gyakran kelnek fel megnézni az üzeneteiket, és hogyan értékelik saját teljesítményüket életük különböző területein. Nem meglepő, hogy a takaró alatt is a Facebookot bújók kialvatlanságról, kimerültségről és koncentrációs nehézségekről számoltak be. Mindez az iskolai teljesítmény romlásához és az emberi kapcsolatok sérüléséhez vezethet, és mivel a rendszertelen alvás miatt a szervezetnek sincs esélye regenerálódni, előbb vagy utóbb komoly betegségek is kialakulhatnak.

A magyarázat a következő: az éjszaka során váltakozó alvásciklusok olyan szigorú rendben követik

egymást, hogy ha valakit mélyalvási szakaszból ránt ki egy üzenet értesítésének hangja, akkor szervezetének az ébredés előtti pillanatban gyorsított tempóban kell végigjárnia a még hátralévő fázisokat, visszaalvásnál pedig az egész kezdődik előlről. Mindezt tovább rontja, hogy a hálószobát elfoglaló eszközök fényei akadályozzák a pihentető mélyalvás elérését. Lazítás nélkül pedig hosszúra nyúlik a másnap reggeli ébredés, a délelőtti feladatok ellátása nehézkes, a napok értékes része kihasználatlanul telik el. Estére viszont utoléri magát a szervezet, így az elalvás is sokkal tovább tart, és ahogy ez egyre jobban eltolódik, úgy lesz egyre nehezebb kikerülni az ördögi körből. A tartós kialvatlanság végül gyakori fejfájást és depressziót okoz.

Mindezek fényében érdemes lenne éjszakára kikapcsolni a wifit, vagy legalább lehalkítani és a párna alól a szoba másik végébe költöztetni a telefont, hiszen ki mászna ki a meleg takaró alól egyetlen üzenet miatt?

Zsarolóprogramok

Pénzt vagy adatot!

A zsarolóprogramok komoly kiberbiztonsági kockázatot jelentenek az elmúlt időszakban. Évről évre egyre nagyobb számban hajtanak végre ilyen jellegű támadásokat, és a jövőkép sem túl fényes, az üzletág eközben pedig milliárdokat hoz évente az elkövetőknek.

LÁSZLÓ GÁBOR

A zsarolóvírus (ransomware) egy olyan informatikai kártevő, amelyik nevének megfelelően fontos adataink zárolásával és későbbi megsemmisítésével fenyeget. A számítástechnikai eszközökön tárolt dolgokat titkosítja, a feloldást pedig sokszor súlyos,

madott felhasználók és cégek kétharmada inkább fizet ahelyett, hogy veszni hagyná az értékes adatait. Önmagában a titkosítás, mint olyan nem egy ördögtől való dolog. Erős és nehezen vagy egyáltalán nem visszafejthető algoritmusok léteznek, ám ezeket gyanútlan felhasználók fájljainak zárolására használni már egészen más téma.

Különösen aggasztó, hogy a támadások száma 2016-ban megnégyszereződött az előző évhez képest.

A felgyorsult technikai fejlődés következtében a hagyományos számítástechnikai eszközökön (számítógép, okostelefon) felül egyre nagyobb jelentősége lesz a különféle IoT (Internet of Things) eszközök hatékony védelmének is. Aktuális példa erre az osztrák Romantik Seehotel Jaegerwirt szálloda esete, ahol a vírus az egész informatikai infrastruktúrát megtámadta, lehetetlenné téve ezzel például a szobák ajtajainak nyitását, illetve a szobafoglalási és fizetési rendszer használatát. Nem igényel nagy képzelőerőt belegondolni, hogy az informatika hétköznapi térnyerése mellett milyen hatásai lennének például komoly biztonsági kockázatú járművek vagy berendezések elleni támadásoknak.

Illusztráció: Marton András

hatszámjegyű összegek határidőre történő megfizetéséhez köti. A siker ráadásul még a követelések teljesítésével sem garantált, ugyanis az esetek jelentős hányadában nem csupán a pénzt veszti a szenvedő fél, hanem az adatait sem kapja vissza. A kért összeget legtöbbször lenyomozhatatlan forrásokon keresztül, például az anonimitást nyújtó Bitcoin-ban kéri a bűnözők, ráadásul a krimikbe illő pénzátadásos jelenetek sem segítik a lebuktatást, hiszen kizárólag átutalással lehet fizetni. A valódi, biológiai vírusokhoz hasonlóan a ransomware is gyorsan mutálódik, és igen hamar új, ismeretlen variánsok kerülnek ki a hálóra. A terjedés főleg e-maileken keresztül történik. A módszer pedig úgy látszik, hatásos, ugyanis a megtá-

Néhány hasznos lépést azért tehetünk a védelmünk érdekében. Az egészséges gyanakvás például mindenképpen előny az ismeretlen helyről érkező, tömörített csatolmánnyal rendelkező üzenetekkel szemben. A családtagok, ismerősök és kollégák figyelmeztetése is elengedhetetlen, különös tekintettel az idősebb korosztályra. Ezenkívül segítségünkre lehet, ha minden fontos állományunkról készítünk biztonsági másolatot, valamint a legális operációs rendszer – megfelelő vírusvédelemmel – is csökkentheti a támadások hatékonyságát. Ha pedig már kész a baj, az egyezkedés helyett egyszerűbb lépés a meghajtó formázása valamint a hálózathoz való teljes izolálás, ügyelve a külső meghajtókra is.

Cél az egészséges életmód

Hogy vasdiplománál találkozzunk

Szorgalmas hallgatónak ünnep a vizsga, és mint minden ünnepnek, ennek az időszaknak is megvan a maga káros egészségügyi hatásai. Plusz kilók, kialvatlanság, stressz, mozgáshiány és gyorskaják: ezekkel mind meg kell küzdenie a hallgatónak. A BME célja sikeres felnőttet nevelni belőlünk, az, hogy aztán ez hány évig fog tartani, csak rajtunk múlik.

MILE MÁRIÓ

Hétköznapijaink marginálisan sem kedveznek az egészséges életmódnak: először nem áll rendelkezésünkre (még) az a felhasználható pénzmenyiség, amivel a legtöbb egészségtudatos döntést le lehet egyszerűsíteni. Ha normálisan

Fotó: Dobó Diána

akarunk étkezni, vagyis szeretnénk, hogy étrendünk minden része ne legyen megtalálható a Blahán egy kukában (sör, gyros), főznünk kell magunknak. Továbbá bevásárolnunk, készletet tartanunk, tisztítanunk, vágnunk, sütnünk, majd hűtve tárolnunk, stb. (A házhozszállítás nem fér bele.) A magunkra főzés ebben az élethelyzetben elsősorban stratégiai probléma, optimalizálni kell a mikor, mennyit, hogyan és miből kérdéseket. A legjobb ilyenkor, ha nem reagáljuk túl: legyen otthon mindig (barna) rizs, keressünk rá a neten, hogyan kell megfőzni, ismerkedjünk meg a fűszerekkel és az olyan növényekkel, mint a bab és a csicseriborsó. Nagyjából ezek az alapok. Továbbá ezeket egyszerű elkészíteni, könnyen szállíthatók, relatíve szagtalanok és hosszan tárolhatók. Ez

elfogadható megoldást nyújt az első problémára.

A második legkomolyabb gond a stressz és a fáradtság párosa. Ezekre megoldás, ha többet alszunk. Hiába kell kevesebbet tanulni félév közben, mint vizsgaidőszakban, valamiért úgy érezzük, hogy az alváson kívül

”

Az egészséges életmód titka, hogy el kell kezdeni lehetőségek szerint minél korábban.

minden mást most kell bepótolni: sorozatokat, haverokat, bulizást, szakkolít stb. Adjunk időt a pihenésre, mert hiába hisszük magunkat szuperembernek, alvásra nekünk is szükségünk van. A harmadik dolog pedig a plusz kilók és a testmozgás hiánya

okozta egészségügyi kockázat. Igen, nem az esztétikai környezetszennyezésről van szó, hanem az életvitelből fakadó egészségkárosodásról: cukorbetegség, szív- és érrendszeri megbetegedések, májkárosodás és gerincbántalmak az értelmiségi életvitel velejáró bajai. Egytől egyig mindegyik megelőzhető azzal, hogy kevesebbet eszünk és többet mozgunk. A kigyúrt test nem egészségindikátor: aki az anabolikus szteroidoknak és a naponta bevitt 4-5 ezer kalóriának hála hatalmas tömegű izomzattal rendelkezik, semmivel sem egészségesebb, mint valaki, akin élete végéig van pár kilo súlyfelesleg.

Az egészséges életmód titka, hogy el kell kezdeni lehetőségek szerint minél korábban. A legtöbb probléma egészen addig megelőzhető vagy visszafordítható, amíg mi magunkon nem vesszük észre, hogy jelen van. Egy orvos viszont már látná. Fontos tisztázni, hogy ez nem egy egyedüli harc: el kell menni szűrővizsgálatokra, lehet

akár az interneten is keresni sporttársakat, ha magunk körül nem találunk senkit. Ami most még nyűgnek tűnik számunkra, azért majd a harminc-negyven éves önmagunk nagyon hálás lesz. Higgyétek el, nem beszélek félre!

amikor minden egyes alkalommal végigfut az agyamon, hogy mi fog történni az elkövetkező másodpercekben, aztán, amikor már azt se tudom, miből van erőm még mindig, már csak a szívem visz.

Milyen helyekre jutottál el a sportnak köszönhetően?

Mivel viszonylag fiatalon abba kellett hagynom a versenyzést, így „csak” Európát járhattam be az úszásnak köszönhetően. Általában a városokban ismerem egy szállást és az uszodát.

Milyennek képzeled az életed tizenöt év múlva?

Biztosan mindig fontos lesz számomra a sport, legfőképpen az úszás, bár már biztosan nem leszek olimpiai bajnok. Jelenleg fontos szerepet tölt be az életemben a tanulás és a kutatás, lehetséges, hogy az utóbbinál maradok a jövőben is.

GLAUB FANNY

BME FC hírek

Kirobbanó formában a megújult BME FC

A Műegyetem legnagyobb labdarúgó-egyesülete eddigi legsikeresebb őszi idényét zárta 2016-ban. A nagypályás csapatok közül a BME Kármán FC mindössze egy mérkőzésen nem szerzett pontot, és magabiztosan vezeti a BLSZ II. csoportját. Sőt, a Magyar Kupa 3. fordulójába is bejutottak, ahol a Duna SK-val mérkőznek meg.

A BME FC futsal csapata is elképesztő szezonot produkál: magabiztosan vezeti az NB II Nyugati csoportját, emellett veretlen a Budapesti Egyetemi Futsal Bajnokságban is. A játékosok még jobb feltételek között készülhetnek az NB II-es bajnoki címre: január végétől a BT (British Telecommunications) a csapat névadó szponzoraként támogatja a műegyetemisták minőségi sportolási lehetőségeit. Az együttműködést az alapszakaszt záró mérkőzésen jelentik be. Cheerleader show, a Villanyfényes Bajnokság díjátadója és konzerv adomány átadás is lesz a mérkőzés félidőjében. Érdemes tehát kilátogatni a meccsre, és buzdítani a fiúkat, hogy a rivális Testnevelési Egyetemet megelőzve alapszakasz bajnoki címet avassanak!

BME-BT FC - Tihanyi FC
2017.02.27. 20:30

Gabányi László sportcsarnok
(Budapest XI, Hauszmann Alajos u. 5.)

Idén is elindult a Villanyfényes Bajnokság!

Ismét túljelentkezéssel, 228 csapattal indult el Magyarország legnagyobb kispályás bajnoksága! Február közepén vették kezdetüket az egész szemeszteren át tartó küzdelmek, 5 osztály 19 ligájában. A bajnokságnak köszönhetően hallgatók és oktatók nemcsak az előadóban vagy a laborban, hanem a pályán is találkozhatnak. Mindezt kedvezményes nevezési díj mellett, sőt értékes nyereményekért játszva tehetik meg a csapatok.

„Már csak a szívem visz”

Interjúsorozat

Az előző félévnek megfelelően folytatjuk a sportösztöndíjasok sorozatunkat. Most a gépészmérnöki BSc diplomáját januárban megszerző, jelenlegi mesterképzéses hallgatót, **Kemény Alexandrát** kérdeztük, aki gyerekkora óta úszik.

Hány éves korod óta űzöd ezt a sportot?

Először három hónapos koromban vittek le szüleim az uszodába, ötévesen igazolt le egy klub versenyzőnek, és azóta is nagy szerepe van az életemben. Bár tizenhét évesen abbahagytam az úszást egy gerincműtét miatt, hobbiszerűen folytattam, és egyetemi bajnokságokra is szívesen járok rövidebb távokon megmérgettni magam.

Milyen egy átlagos napod?

A legtöbb időmet benn töltöm az egyetemen. Általában reggel-

től órákra járok, amikor pedig nincsenek, akkor úszom, kondizom vagy a kutatásaimat végzem.

Hogyan tudod összeegyeztetni a tanulást és az edzéseket?

Az előbbiek következményeként nem edzem minden nap, heti három nap testmozgást kell beiktatnom az időbeosztásomba.

Melyik sikeredre vagy a legbüszkébb?

2011-ben Magyar Paraúszó Bajnok lettem 50 m gyorsúszásban és 100 m mellúszásban.

Fotó: Zolnai László

Mi motivál a legjobban?

Mindig is nagyon szerettem versenyezni, a mai napig ezért csinálom. Elmondhatatlan, milyen érzés ott állni a rajtkövön,

Egészség és életmód

Bonyolult egészség

Új életünk első napja! Még ha lelkünk mélyén, az évek során felhalmozódott tapasztalatokból kiindulva már biztosan tudjuk, hogy a leendő esztendő, az idei szemeszter sem lesz más, hibáink, gyengeségeink ugyanúgy legyűrnek, ahogy eddig. Ennek ellenére ambíciózus terveink, fogadalmaink megvalósításának újult erővel kezdünk neki. Ne vegyük sorra a szokásos, tanulmányi teljesítmény megtriplázását célzó eskütételek hosszú, hosszú sorát, ugorjunk mindjárt a következő fájó témára: egészségesebb életmód, kiegyensúlyozott táplálkozás és több sport. A karácsonyi bejgliorgiák, az azt követő megnövekedett energiatartalék-fogyasztás és az íróasztal felett „üldögélve” eltöltött órák után elpuhult testünk változás után kiált!

SZIKLAY CSENGE

Nem is választhattunk volna jobb időszakot, hiszen a környezettudatos, egészségcentrikus életmódok épp virágkorukat élik, kimondottan trendik és menők. A választék nem ismer határokat: vegán, vega, paleo, szénhidrátmentes stb. Közülük a legtöbb vitát generáló életforma a vegánság, ami elutasít minden állati eredetű terméket. Egyre több elhivatott követője akad, míg sokan divathullámnak, egyszerű túlzásnak tartják. Mint számos más kérdéskör feltárásánál, az internet itt sem segít ki minket feltétlenül: a vegánsággal foglalkozó honlapok fele szerint ez az egyetlen járható út, miközben a Föld megmenekül a korai pusztulástól, energikusabbak leszünk, emésztésünk pedig 120%-on pörög. Az internetes bejegyzések másik része egyszerűen

csak nevetségesnek titulálja, egészségtelenül egyoldalúnak gondolja, és szorgosan érvel a húsfogyasztás mellett. Hogy kinek adjunk igazat, csak saját hitvallásunktól függ.

A nagyüzemű húsfeldolgozás valóban embertelen körülmények között zajlik, az állatokat antibiotikumokkal, tömegnövelőkkel tömik, ez az egyik legkörnyezetszennyezőbb iparág. Óriási a CO₂-kibocsátása, a vízfogyasztása. Ezzel kapcsolatban valóban helytálló a legtöbb vegán és vegetáriánus sírdogálása szegény állatok lemészárlása ügyében, de a szintén kétségbe vont háztáji állattartást, vadászatot és állatkísérleteket nem lehet ennyire egyoldalúan szemlélni.

Levágni egy állatot, amit megfelelő, egészséges farmai körülmények között neveltek fel, nem tekinthető bűnnek. Ha az lenne, minden más ragadozót is rákényszeríthetnénk a vegaságra, és megbeszélhetnénk az orosz-lánnal, hogy hagyja már békén szerencsétlen zebrát, merthogy neki is van lelke! A gond a mértékekkel van, az élet legtöbb területén az emberiség mindig túlzásokba esik.

Ehhez hasonlóan egy ésszerű vadgazdálkodás is elengedhetetlen, aminek következtében egyes egyedek kilövése elkerülhetetlenné válik. Mivel Magyarországon az őzeknek, vaddisznóknak most már nincs természetes ellensége, ha nem ritkítanak az állományt, a hatalmas vadkárok miatt odaveszne a biobúza is, amiből a mostanság igen felkapott teljes kiőrlésű lisztünk készül. A kozmetikai ipar állatkísérletei valóban feleslegesek, hiszen legtöbbünk sminkje nem élet-halál kérdése, nyugodtan lemondhatnánk róla. De ezzel szemben, bármennyire is lázadunk, nem hiszem, hogy a gyógyszerek tesztelése érdekében elvégzett kísérletek esetében olyan sokan jelentkeznének önkénteseknek az állatok helyett.

Az egészség-trend elpénzügyiesedett, és a gazdagok privilégiuma lett. A „gyilkos” glutént kiiktató diéták által használt különféle lisztek, magvak megterhelik a pénztárcákat. Ugyanígy a különféle vegán termékek és alternatív tejek. Felépült egy teljes iparág receptkönyvekkel, étrend-kiegészítőkkel, tanácsadókkal.

Sok minden szól a húsfogyasztás ellen, környezetünkre azonban a mezőgazdasági területek térnyerésére is veszélyes lehet. Például a pálmaolajat (tömegnövelőszerként a legtöbb élelmiszerbe belekerül) olyan nagymértékben használják fel, hogy a hatalmas igények miatt az újabb és újabb ültetvények létesítését az esőerdők kárára valószínűsítik meg. A felkapott avokádó fogyasztása ellen is hasonló érvek szólnak.

Ezek után szinte lehetetlennek tűnik eligazodni az egymásnak ellentmondó tanácsok között, ha az ember egy lehetőleg környezettudatos, viszonylag egészséges életvitelt próbál kialakítani. Fontos a sok zöldség, gyümölcs, de semmit nem kell teljes mértékben megvonni magunktól. A cukrot és a készételeket minimalizálva, mást pedig mértékkel fogyasztva, egészségesebb étrendhez juthatunk, mintha radikálisan, teljesen kiirtanánk valamit étrendünkéből. Mindenkinek ajánlom a piacokat, ahol jó áron, sokféle helyi áru beszerezhető, így pedig a szállítással járó környezetszennyezés ellen is tehetünk valamit!

Sorozatok

Kár lenne kihagyni

Bár a magyar sorozatgyártás is szépen fejlődik, és sorra jönnek ki újdonságok a csatornák kínálatában, az amerikai sorozatipar termékei meghatározzák a magyarok nézési szokásait. 2017 sem lesz unalmas a rajongók számára, jön a Twin Peaks folytatása, kezd a Big Little Lies, az Emerald City, de érdekesnek tűnik a Taboo és az American Gods is. Összeszedtünk néhány olyan sorozatot, amire régóta vártunk, és nagy kár lenne idén kihagyni.

CSORDÁS HÉDI

Aki szerette a Lila akác köz intrikáit, annak van egy nagyon jó hírünk: parádés szereposztással készítette el az HBO a Született feleségek sötétebb változatát, ami Big Little Lies, vagyis Hatalmas kis hazugságok címmel fut majd. Szerepet kapott a szériában Nicole Kidman, Reese Witherspoon és Shailene Woodley, a három színésznő neve már önmagában garancia a sikerre. A törté-

egy meglehetősen furcsa világban találja magát, ahol érkezésével megöl egy boszorkányt. A fantasy kedvelői örülhetnek, az előzetes alapján látványos mesevilág fogadja majd a nézőket, az NBC pedig olyan fordulatokkal kecsegtet a jól ismert mesében, amiktől alig fogunk ráismerni a régi klasszikusra. Elsősorban azoknak ajánljuk, akik vevők a feldolgozásokra, kedvelik az adaptációkat, és sokadjára is kíváncsiak, hogy egy ismert sztoriból mit lehet kihozni.

A Taboo egy mindössze nyolc részből álló minisorozat, ami egy Kelet-indiai Társasággal szembeszálló kalandorról szól, aki tízévnnyi afrikai tartózkodás után tér vissza Londonba nem kevés bosszúvágytól fűtve. Apjától tizennégy rejtélyes gyémántot örökölt, melyek az Amerika és Anglia között zajló veszélyes játszmákban töltenek be kulcsszerepet. Az évadot a BBC készítette, itthon az HBO képernyőjén követhető nyomom január eleje óta, ami már önmagában garancia a sikerre. Aki szereti a merészséget, a kalandokat, és nem riad vissza a kosztümös alkotásoktól, annak nagy élmény lesz a sorozat, a főszerepben Tom Hardy parádézik majd.

Az American Gods majd csak áprilisban mutatkozik be, de sokat várnak tőle a kritikusok. A cselekmény alapját Neil Gaiman magyarul is olvasható könyve, az Amerikai istenek adja, ami a régi, mitológiai istenek és az új bálványok, az internet, a tévé, a hitelkártya harcáról szól. A fantasy körül állítólag már jó ideje keringtek a filmesek, de nem mertek belefogni a munkába, végül a Hannibal alkotója, Bryan Fuller vállalta, hogy képernyőre viszi. A régi és az új istenek háborúját feldolgozó mű egy igazi profi markába került, így az Amerikai istenek lehet az év egyik nagy szenzációja.

Fotó: Dobó Diána

net gazdag, unatkozó nőkről szól, akiknek csak látszólag van rendben az életük, és a kaliforniai Monterey csak elsőre tűnik csendes tengerparti városnak. Erotikával, átverésekkel és titkokkal teli sztorit ígér a csatorna, ahol semmi nem olyan rózsás és vidám, mint gondoljuk.

Az Emerald City lényegében az Óz, a csodák csodája újragondolva, egy modern feldolgozása a legendás történetnek. A forgatókönyv szerint Dorothy Gale egy hurrikánnal eltűnik Kansasból, majd

A Twin Peaks még nagyobb túlélő, mint A szökés, hisz a közelgő harmadik évad jó huszonöt évvel a második után készült el. A folytatást a rajongók körében nagy várakozás előzi meg, főleg, hogy a régi szereplők közül sokan ígént mondtak a további közös munkára. A sorozatfanok jóslatai szerint 2017 könnyen lehet, hogy a Twin Peaks éve lesz, a sorozat kultusza máig óriási. Összesen 217 színész szerepel majd az újragondolt Twin Peaks-ben, elég nagy nevek bukkannak fel benne, ezért nemigen lehet majd elmenni mellette.

Ahol a tűz és a jég megfér egymás mellett

Kalandozások Európa második legnagyobb szigetországában

Izland az utóbbi években egyre felkapottabb úti célnak számít a turisták körében, köszönhetően a kedvező árú fapados járatoknak, a csodálatos természeti környezetnek, a barátságos vendéglátóknak és a színes kulturális életnek. Néhány nap alatt nehéz lenne megismerni a tűz és jég birodalmát, ám három hónapos ott tartózkodásom alatt sikerült kicsit jobban bepillantanom az izlandi állampolgárok hétköznapijaiba is...

KISS ADRIENN

Az érintetlen természet romantikája

Izland nevét említve vulkánok és gleccserek jelennek meg a képzeletünkben, és persze sötét, zord hegyek, a háttérben pedig színpompás fények táncolnak, azaz sarki fény játszik az égbolton. A szigetország földrajzának jellemzése ennél némiképp árnyaltabb. Nincsenek minden utcákon a mélyből feltörő geotermikus források, de az vitathatatlan, hogy egészen egyedi a tájkép, mintha legalábbis nem a Földön járnánk, hanem egy másik bolygó felszínén. A sarki fény közelebről történő megfigyeléséhez bizony jó adag szerencsére is szükség van, de azoknak sem kell csüggedni, akik nem egy mágneses vihar ideje alatt indulnak útnak: az Icelandair, Izland nemzeti légitársasága olyan repülőgépeket is üzemeltet, amelyeken sarki fényhez hasonló hangulatvilágítás táncol az

Fotók: Kiss Adrienn

utastérben a néhány órás út során. Teljesen zöld, lila és rózsaszín fényekben fürdő égboltot nem láttam hosszú útra nyúlt „nyaralásom” alatt, de már a repülőgép kis ablakán kémlelve megpillanthattam néhány halvány zöld, örvénylő foltot a légkörben.

A különleges természeti értékeknek köszönhetően rengeteg filmet forgatnak Izlandon, így például a Csillagok háborúja legújabb részének számos jelenete is itt játszódik. A turistáknak legtöbbször az Arany kör névre keresztelt programot ajánlják, amelynek keretében a legnagyobb gejzirt, egy impozáns vízesést és a Þingvellir Nemzeti Parkot lehet megtekinteni, több száz kínai és japán fényképezőgépet kattintgató (majd a fotókat meg is osztó) ember társaságában. Nekem sokkal maradandóbb élményt nyújtott a fővárostól pár tíz km-re lévő (kevésbé híres) hegyek felfedezése. Semmihez sem hasonlítható félelem bujkált a lábamban, amikor a hegyoldalon egy kis patak felett átívelő jéghídon keltem át, és pár száz méteres magasságban már az alacsonyan úszó felhőkben sétáltam. Egy egész könyvet meg lehetne tölteni az izlandi kirándulásokról szóló élményeimmel, hiszen percenként van mire rácsodálkozni: fekete kavicsokkal borított óceánparti sétányok, zubogó vízesések a pengeélesre formált kőzetek között. A természet érintetlen kincseihez visszatérve valóban olyan, mintha ott lennének velünk

az izlandi mondavilág mitikus figurái, az elfek is, megbújva egy-egy szikla mögött.

Bohém élet Reykjavíkban

Nemcsak a táj, hanem az időjárás és a napszakok váltakozása is sokszínűséggel ajándékozza meg az izlandiakat és persze az ide látogató turistákat: télen, a legsötétebb időszak alatt 4-5 órára kel fel a Nap, nyáron viszont le sem megy,

hanem éjjelkor is szürkületi derengés tapasztalható.

A sötét tél gondolatával engem is rengeteg rémisztgettek itthon, ám Reykjavíkban, Izland fővárosában nem volt egy unalmas percem sem. Szinte minden moziban angol nyelven játsszák a filmeket (bizony a nyolc éves kisserácok is magyar huszonéveseket megszégyenítően, kiválóan beszélnek angolul!), és külön érdekesség, hogy nem

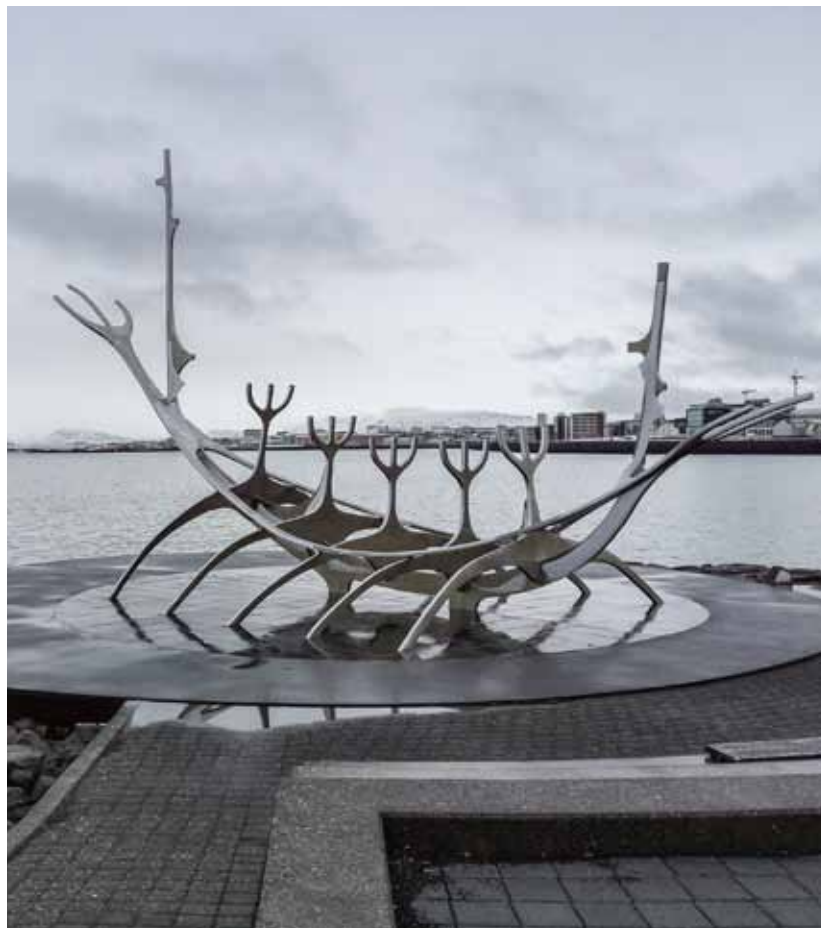
műanyag poharas kólát szürcsölgetnek a székekbe süppedve, hanem üvegpohárból kortyolgatják a sört.

Az éjszakai élet vibrálóan sokszínű – mindenki megtalálja a belvárosban az ízlésének megfelelő kis kocsmát, amihez viszont nem árt, ha az ember izlandi fizetéssel rendelkezik. Az egyik bárban megkóstoltam az izlandiak nemzeti italának számító Brennivínt is, ami leginkább úgy írható le, mint egy köménymagos, fűszeres pálinka. Mindezt koktéliként, erős paprikával szolgálták fel. Magyar ismerőseim körében az ital nem aratott osztatlan sikert, a spájzunkban még mindig ott árválkodik egy fél üveg a sokak által ihatatlannak titulált nedűből.

A magasabb szintű kultúra iránt érdeklődők számára Reykjavík szintén maga a Paradicsom: koncert koncertet ér a Harpa-ban, az izlandiak csodálatos, óceánparton fekvő üvegpalotájában, és a festészet valamint a költészet hívei minden utcákon igazi csemegének számító tárlatokba, kiállításokba, rendezvényekbe futhatnak bele. A művészet meglepően szabadon tükrözi a politikát, mert én ugyan kicsit elpirultam, amikor egy izlandi politikusról megláttam egy szexuális tartalmú, obszcén karikatúrát, de a hetvenéves néni lazán beszélgettek a kép előtt állodogálva. A szigetországban történő tartózkodásom során az már csak hab volt a tortán, hogy a fővárostól fél órányi autótúra található Svifflugfélags Íslands nevű repülőklubban hódolhattam legkedvesebb hobbimnak, a vitorlázórepülésnek is. Hangtalanul suhanni a lávamezők és vulkánok szabdalta táj felett – ez valami olyan dolog, amit soha nem fogok elfelejteni, és boldogan mesélhetem majd az unokáimnak is.

Félmeztelen nők az utcán

A társadalom gondolkodásával kapcsolatos első benyomásaimat egy uszodában szereztem, ahol a női öltözőben csupán én igyekeztem eltakarni a testem a törölközőmmel a többi hölgy szeme előtt. Nem tartom magam túl szégyellősnek, na de hozzám képest az izlandi lányok és férjezett asszonyok teljesen más felfogást képviselnek. Ahogy sok más nyugati országban, úgy Izlandon is dübörög a feminizmus, néha kissé vadul, máskor szelídebb formában. Nők százai kampányoltak a melltartó viselése ellen 2015 januárjában, és volt, aki úgy fejezte ki szimpátiáját az úgy mellett,

hogy mindenféle felsőruházati darab nélkül vonult végig a belváros sétálóutcáján. A megdöbbenés látszólag csak a turistákról rítt le, a többi reykjavíki lakos meg sem lepődött a dolgon.

Az ilyen extrém megnyilvánulásokhoz, a különleges külsőhöz és szokásokhoz alkalmazkodva az izlandiak nagyon toleránsak mindenkivel szemben. Nem nagy dolog, ha a könyvesbolt kávézó részében egy anyuka megszoptatja gyermekét az asztalok között, és hatékonyan integrálták a külföldről érkező bevándorlókat is (a migráció problémája Izlandon nem új keletű dolog). Olyan hatalmas lengyel közösség él a körülbelül magyarországnyi területű szigeten, hogy külön élelmiszerbolt is nyílt számukra, ahol megvásárolhatják a hazai finomságokat, és a boltokban, szervizekben vagy például a művészek között sem nehéz lengyel állampolgárookra bukkanni.

Bálnahús és párolt lazac minden mennyiségben

Egy átlagos szupermarketben a sorok között araszolva találkoztam először egy fura, szárított, fehérsárgás színű, foszlós állagú hússal. Naivan azt gondoltam, hogy ez valamilyen különleges füstölt, szikkadt hering, de csakhamar kiderült, hogy ez bizony bálnahús. Ideális snack egy kis vasárnap délutáni baráti beszélgetésre, magában vagy vajjas kenyérral fogyasztva.

Persze ettől vonzóbb csemegékkel is találkoztam a három hónap alatt: imádtam például reggelire a joghurthoz hasonló, kalóriaszegény, de proteinekben gazdag Skyr-t, estére az omlós, enyhén fűszerezett, szálla nélküli lazacot, és én is megpróbálkoztam egy citromos-morzsás tőkehal szelet elkészítésével. Aki Magyarországon esetleg nem kedveli a halas ételeket, azt Izlandon garantáltan meggyőzik az ellenkezőjéről, hiszen ez alapvető étel, így rendkívül sokféleképpen fogyasztják.

Ahogy a különböző halak nemzeti ételnek tekinthetők, úgy a kávéról nem túlzás azt állítani, hogy nemzeti ital: rengeteg boltban, bankban lehet inni teljesen ingyen, mert egy tisztességes helyi naponta legalább három csészével lehúz a fekete italból. És ha éppen vásárol, amikor kezd fáradni, akkor ott és azonnal szüksége lehet kávéra.

Indulás!

Felkerekedni és világot látni manapság már nem olyan ördögösség, mint volt néhány évtizede. 2016 márciusától a WizzAir közvetlen járatokat indít Budapestről Reykjavíkba kedvező áron. Szállást lehet foglalni a mostanában sokat emlegetett Airbnb segítségével, de léteznek már olyan oldalak is, ahol munkavállalásért cserében ingyen kaphatunk ágyat és étkezést. Akinek ideje engedi, ne habozzon belevágni a kalandba, és felfedezni a vulkánok szigetországát!

Amikor ismerős a helyszín

Műegyetem a filmvásznon

Könyvégetés, ördögűzés és ufótámadás a K épületnél, emberablás az E épület mögött. Ezek mind megtörténtek, de szerencsére csak a filmvásznon. Egyetemünk patinás épületei gyakran bukkannak fel különböző filmekben vagy videoklipekben, legyen szó akár hazai, akár külföldi produkcióról. Cikkünkben ezek közül szemezgetünk a teljesség igénye nélkül.

LÁSZLÓ GÁBOR

A múlt század első feléig csak a történeti campus létezett az egyetem létesítményei közül. Éppen ezért sokáig maga a K épület jelentette az utca emberének a Műegyetemet. Nem véletlen tehát, hogy az akkori filmek mérnökképzéssel kapcsolatos jeleneteit itt vették fel. Két korabeli

Illusztráció: Dobó Diána

példa ezekre a Gyalog a mennyországba 1959-ből, illetve az egy évvel később készített Füre lépni szabad. Előbbinek a címe nem a CH és az akkor még nem létező I közötti kiadás sétára utal. A Latinovits Zoltán által megformált főszereplő vegyész mérnöki tanulmányait végzi a BME-n, így főleg a CH és a K bukkannak fel a mérnökéletet ábrázoló jelenetekben. A Füre lépni szabad esetében az egyetemi felvételi vizsga nehézségeit taglaló részben látható a K épület, illetve az akkor még egészen más módon formában létező rakparti sáv.

Az újonnan felépült létesítmények elkészültével egy időben új lehetőségek nyíltak a filmesek előtt is. A hatvanas évek végére kialakult az Irinyi úthoz közelebbi kampuszrész mai formája, melynek kiemelkedő eleme, az E épület több korabeli alkotásban is feltűnt. Az egyik példa, a Hahó, Öcsi! című, 1971-es klasszikus ifjúsági film egyik fontos jelentét már itt, illetve az akkor még nem

létező Goldmann menza helyén forgatták. A címben szereplő kislány naivan az Óragyár épületében próbálja megtalálni az időhöz vezető utat, ugyanis a szüleinek rendszerint nincs idejük vele foglalkozni. Azonban sem a gyár igazgatója, sem az E1C előadóteremben helyet foglaló óragyári dolgozók nem tudnak segíteni neki. Egy évvel később, 1972-ben forgott az Emberrablás magyar módra, melynek fő helyszíne ugyancsak az E épület volt. A film kedvéért egy képzeletbeli Coopex nevet viselő vállalat főhadiszállásává maszkírozták, auláját pedig munkába igyekvő, blokkoló dolgozók tömegei lepték el. Az igazgató irodája az E1C nagyelőadóban kapott helyet, noha a valósággal ellentétben a terem ajtaja mögött egy kisebb méretű szoba látszódik. A tényleges emberrablás a J épület irányában lévő aszfaltos résznél játszódott.

A BME az ezredforduló után is népszerű forgatási helyszín volt, és külföldi produkcióban is elősze-

retettel alkalmazták nem egyetemi helyszíneként. A Good: A bűn útjai címet viselő 2008-as alkotás a náci Németországban játszódik, főszereplője pedig többször is megfordul az egyetemünkön. Oktatóként előadást tart a K-ban, melynek udvarán éppen könyvet égetnek, illetve megjelenik a náci párt központjaként felbukkanó R épületben is. A három évvel később készített ördögűzős thrillerben, a Rítusban a könyvtár vendégszerepelt. Nehéz '56-os témájú filmet elképzelni BME-s vonatkozás nélkül, tekintve, hogy a korabeli hallgatóság fontos szerepet töltött be a forradalom kitörésében. Az események ötvenedik évfordulójának évében forgatott Szabadság, szerelem is emléket állít az első napok történéseinek, ugyanis a filmben a K épület aulájában ezúttal nem diplomaosztót tartanak, hanem tüntetésbe torkolló pártrendezvényt.

A filmrendezők mellett néhány zenekar is felfedezte magának a környékben rejlő lehetőségeket. Az ezredforduló táján az Up nevet viselő egylágeres csapat rendezett ufótámadásos videoklipet a K épület kertjében. A Nap címet viselő, ötvenes évek stílusában forgatott felvétel döntő többségét a Sőhajok hídjánál rögzítették, de szerepel benne az F épület is, nem beszélve az ufóközpontként funkcionáló tanreaktorról.

A Culture Beat nevű német Eurodance projekt 2003-ban az R épület auláját választotta klipjének helyszínéül. Hogy mit hoz a jövő, nem tudhatjuk. Akár még az is előfordulhat, a legújabb Q és I blokkok lesznek kampuszunk következő filmszállagjai.

Nézőpont

LÁSZLÓ GÁBOR

Garázsban tartott hölgy tulajdonos

Előfordul az életben, hogy az egyszeri utas megunva a Volán és a MÁV rapszodikus szolgáltatásait, saját autó vásárlására adja a fejét. A procedura sikeressége azonban nem csupán pénz kérdése. A gépkocsi-hirdetések külön világában meg kell ismerkedni magával a hirdető ember fogalmával, ehhez pedig olykor szükség lehet kétnapi hidegélelemre és egy levél Xanaxra is...

Akad néhány alapigazság, amit nem árt tudni, mielőtt az ember szembe-sül a hirdetések sajátos nyelvezettel. Minden gépkocsit újszerű állapotban az első tulajdonosa kínál megvételre, aki rendszerint idős vagy hölgy, netán mindkettő. Az autót alig használta, ennek ellenére nem

elhanyagolt, a kilométeróra pedig gyakorlatilag mindvégig visszafelé haladt. Költeni már természetesen nem is kell rá, sőt, jóformán még a kocsit fizet nekünk, ha megvevesszük. Fontos statisztikai észrevétel lehetne az a megállapítás is, hogy a dohányzó gépkocsi tulajdonosok életük végéig

hűségesekek szeretett kedvencük-höz, ugyanis a hirdetésekben szinte kivétel nélkül nemdohányzó gazdától lehet vásárolni. A legtöbb esetben jól elkülöníthető a rögzített úrlapról választható és a feladók által egyénileg megfogalmazott rész a hirdetés szövegében. Míg előbbi makulátlan

helyesírással jelenik meg, utóbbinál a szövegalkotás olykor Rejtő Jenő Török Szultánját megszégyenítő minőséget képvisel, nem beszélve a tartalmi és logikai bukfencekről. A futott kilométer megadásánál például kétféle irányvonalat lehet felfedezni. Az egyik a „ha nem tudom, nem fáj” iskolát képviselve jótékonyan hallgat arról, hogy a ténylegesen kijelzett adatot hány átfordulás előzte meg. A másik irányzatnál pedig valószínűleg a futás alatt valódi futást értenek, nem pedig kerekéken gurulást. Mindezek a hibák tetéző egy kaputelefonnal készített homályos dagerrotípiával garantált út ahhoz, hogy az alkalmi vevőjelölt még a keresési előzményeket is kitörölje ijedében, és támadhatatlan alibit keressen a böngészés idejére. Már csak azért is, mert az ilyen hirdetőik jelentős hányadánál komoly képzelőerőt igényel elhinni, hogy az illető képes egyáltalán egy adásvételi szerződést kitölteni.

MŰHELY

Felelős kiadó:
Krisztián Dávid
Markovics Petra
Főszerkesztő: Szabó Zsolt
Lapmenedzser: Boros Miklós

Rovatvezetők:
István Adrienn
BME körkép, bme.korkep@muhely.com
Kupcsik Réka
Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com,

Kulcsár Dorottya
Közélet, kozelet@muhely.com
Balogh Kata Boglárka
Sport, sport@muhely.com
Kun Zsófia
Magazin, magazin@muhely.com

László Gábor
Technika, technika@muhely.com
Sziklay Csenge
Publicisztika, publicisztika@muhely.com

Kép- és tördelőszerkesztő:
Dobó Diána

Az újság készítésében résztvettek:
Gyaraki Ákos, Kalmár Dániel,
Varnyu Iván

Szerkesztőség:
1111 Bp., Műgyetem rkp. 3.
K. alagsor 80/a.
E-mail: info@muhely.com,

Hirdetésszervezés:
E-mail: info@muhely.com

Nyomda:
Lapcom Zrt.
Felelős vezető: Andreas Merz

Az újság megjelenik kéthetente
6500 példányban.

Ingyenes.
HU ISSN 1589-6668

Lapunkat rendszeresen szemlézi a megújult

www.observer.hu

NYEREMÉNYJÁTÉK

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására.
A megfejtéseket a magazin@muhely.com e-mail címre várjuk **február 26-ig**.

😊	Amper	Dér	Győztes díja	Költői	Egye!	Box jelzője lehet	Nátrium	Eme dologban	Feltéve	Fém pénz	Zorro	Borul	Inkvi-zitor ellensége	😊
1.	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	▶	M
😊	Előkelő	▶			Lisztrel sűrít	▶					Svéd pénz v. Költői napszak	▶		
2.					Átmérő									
A hét közepe	▶						Egyik vércsop. Alku angolul	▶	Forró	▶				
Női név	▶				Feszült	▶						Thaiföld	▶	
					Ijed							Iljuszín gépe		
Kilo Amper	▶		Papírra vet	▶		Kiejtett betű				...	▶			
			Változásnak van!			Méter				Turner				
Cserkész csoport	▶			Fohász	▶			Délután röv. Tud. egyetem	▶		Talál	▶		
				Celsius							Kopasz			
Vonalai-ról híres fensík	▶					Futam	▶					Szélein ken!	▶	
						Izomban rejlik						Ételt izesít		
Newton	▶	Energy	▶	Azonban	▶		Matyi jelzője!	▶					Italy	▶
		Argon		Nohát!			Friss						Állóvíz	
USA egyetem	▶				Ronda	▶			Vezeték	▶				Kelvin
					Thermo				Nitrógén					
😊	Ü										Panasz szava	▶		

Március 1.

Székely Csaba: Bányavíz

(a Bányavidék-trilógia 3. része)

„...a harmadik darabban elsősorban az oktatás-nevelés problémája foglalkoztatott. Az a kérdés, hogy ezt milyen mélyebb szándék mozgatja. Milyen viszonyban vannak a tanárok és a diákok, hogy zajlik a nevelés szellemi, lelki szinten? Tágabban: milyen viszonyban vagyunk a vallásunkkal, az öregeinkkel, az őseinkkel? Ebből a szempontból talán a harmadik a legkomplexebb darab, bár ez is egy cselekményszálalón fut, de több rejtett kérdést tesz fel, mint a másik két darab, s ezt talán kevésbé direkt módon teszi. Így teljesen ellentéte a Bányavakságnak, ami egy harsány darab, ez pedig egy finomabb, lágyabb mű.”
(Sándor L. István interjúja Székely Csabával, *Ellenfény*, 2012/5.)

„Mitől lett olyan jelentős ez a trilógia? Egy hagyománytagadás, de egyúttal azonnal egy hagyományteremtés is jellemzi, ami nagyon

ritka. Bátor, szókimondó, traumatikus problémákba nyúl bele. Így szembesít azzal, hogy mi van az egyre virulensebb szélsőséggel, a román-magyar viszonytal, az egyházakkal. A valóságból indul el, és a valóságból röppen föl egy költői világba.”

(Radnóti Zsuzsa, *dramatrug, Székely Csaba drámakötetéről, Nyílt Fórum* 2013)

„A szkéné Bányavíz nem csak egy dráma-író jelentőségének sokadik bizonyítéka, egy színházi trilógia méltó lezárása (...) és egy biztos kézzel rendezett, kiemelkedő társulati összmunka, de egy olyan előadás, amely bár roppant komor és nyomasztó témákat jár körül, humora és tisztán megfogalmazott kérdésfelvetései révén mégis felemelő tud lenni. Felemelő, mint a jó és jelentős színház általában.”
(Kovács Bálint, *egyfelvonas.reblog.hu*)

Fotó: Mészáros Csaba

A helyszín: szkény falu, valahol egy bányavidéken. Most a korábbi részekben sokat emlegetett plébános és az ő különös szeretője körül forog a történet. A kivülálló hős ezúttal Márton, akit a pap a nevelt fiaként emleget, aki szobrokat farag, verseket ír, és arról ábrándozik, hogy majd kiszakad innen, és máshol próbál szerencsét...

IGNÁC, katolikus pap – **Kaszás Gergő** • IRÉN, a pap házvezetőnője – **Bozó Andrea**
ISTVÁN, tanító – **Tóth József** • IMOLA, a tanító lánya – **Eke Angéla**
MÁRTON, a templom gondnoka, Ignác nevelt fia – **Márkus Sándor**

látvány – **Cziegler Balázs** • dramaturg – **Lőkös Ildikó** • munkatárs – **Skrabán Judit**
rendező – **Csizmadia Tibor**

www.szkenne.hu • 1111 Bp. Műgyetem rkp. 3. K épület 2. emelet

Álom és ébrenlét

Áhítat

CSIZMADIA ESZTER

A Mennysország kapuja előtt hosszú sor kígyózott. Az elegáns fekete öltönyben feszítő férfi majdnem a legelején állt, és az izgalomtól kellemes bizsergést érzett a gyomrában. Több mint nyolc órája időzött az impozáns bejárat előtt, ahol Szent Péter bocsájtotta be a sorakozókat. De az úriember egyáltalán nem bánta, hogy várnia kell, nagyon kellemesen érezte magát a süppedős felhők között. Emellett nem tudott betelni az örömteli érzéssel, hogy a Mennybe fog kerülni.

- Hát nem csodálatos? Az Úr végre megjutalmaz minket önzetlen jócselekedeteinkért! - mondogatta olykor a körülötte állóknak, noha magában arra gondolt, jószág tekintetében bizony senki sem ér fel őhozzá. Istenfélő emberként sosem feledkezett meg a szerencsétlenebb sorsúakról: rendszeresen adományozott a Vöröskeresztnek, a különféle állatmenhelyeknek, és a hajléktalanokat is gyakran megszánta némi apróval. Emellett persze minden este imádkozott, vasárnaponként templomba járt, a bőjt idején pedig nemcsak a saját konyhájából tiltotta ki a húst, hanem buzgón igyekezett jobb belátásra téríteni azon gyarló ismerőseit, akik a boltban a hentespult közelébe merészkedtek. Feleségét a házasságkötésig csak szemeivel érintette, a lurkókat pedig beíratta a környék legnívósabb egyházi iskolájába, és rendszeresen kikérdezte tőlük a hittant. Családfői szerepének egy korai szívroham vetett

véget: egyszer csak összecsuklott az utca közepén, majd hirtelen itt találta magát a sor végén. Először meglepődött, bár jobban belegondolva ki érdemelné meg jobban a Mennysországot, mint ő? Az Úr talán még személyesen is fogadja, hogy leróhassa előtte tiszteletét! Sőt, talán ki is emeli a többiek közül, mint a legfehérebb bárányát. Lesz egy kis karosszéke az isteni trón mellett, mit széke, saját piedesztálja! Rangot kap, egy picinyke hatalmat, amit persze továbbra is az elesettek megsegítésére használ. Esetleg a Pokolba is alászáll, vigasztalást nyújtani a bűnösöknek, hiszen az Úr oly kegyes, biztos megengedi.

S lám, egyszer csak ő következett! Kezét összekulcsolva, alázatosan lesütött szemmel járult Szent Péter elé. Az apostol kérdésére elstogta nevét, mire az ősz figura böngészni kezdte a pergamenjét, majd egy pipát rajzolt a megfelelő helyre, és némán az ajtó felé intett, ami szélesre tárult. A férfi elcsodálkozott. Semmi üdvözlés, egy szó se? Szent Péter talán fel sem ismeri, kivel áll szemben? Elismételte a nevét, ezúttal hangosabban. A szent bólintott, és a bejáratra mutatott. Emberünk tanácstalanul álldogált.

- Uram - szólalt meg téován, bár nem igazán tudta, mit mondjon - uram, én szeretném...szeretném felajánlani szolgálataimat Istennek - folytatta egyre határozottabban. - Igaz híve voltam egész életemben, halálomban is az ő nevében óhajtok cselekedni.

- Az Úrnak nincs szüksége több szolgálóra - közölte unottan Szent Péter -, elvégre mindenható.

- De én tudnék segíteni neki - felelte a férfi egyre kétségbeesettebben -, például lemehetnék a Pokolba istápolni az eltévelyedett lelkeket. Tudom, ők bűnösök -

hadarta -, de Isten megbocsájtó, nem? Legalább ennyit hadd tegyek az Ő nevében!

- Miről beszélsz, fiam? - kérdezte az apostol meglepetten. - A Pokol nem létezik, csupán egy földi legenda.

- Micsoda? - kérdezte a férfi döbbenet. - De hát akkor hova kerülnek a bűnösök?

- Mindenki ugyanide - felelte Szent Péter -, ahogy mondtad, az Úr megbocsájtó.

- Mindenki? - hápogott az úriember. - A csélcsap, az ateista, a kapzsi, az is, aki gyalázza az egyházat, az összes erkölcstelen ficsúr és könnyűvérű némbor?

- Mindenki - válaszolta türelmetlenül az apostol - És most fiam, befáradnál végre?

De a férfi lecövekelt a kapu előtt, fejében egymást kergettek a gondolatok. Hiába volt hát a sokévi áldozatkész, önzetlen magatartás! A sapkába és perseyekbe dobott pénzérmék mit sem számítottak, ahogy a templomba járás és a hit sem, hiszen itt egy kalap alá veszik minden jöttmentel! A piedesztálról és a pokolbeli missziókról szőtt álmai szertefoszlottak.

Szent Péter hamarosan megelégtelte a várakozást. Csettintett egyet, s emberünk előtt elsötétült a világ. Mikor végre magához tért, egy fehér köpenyes alak hajolt fölé, és azt mondta:

- Gratulálok, sikerült a szívűrtéje!

Miután az orvos magára hagyta, a férfi körülnézett a kórteremben, s rögtön észrevette a szemközti falon lógó szentképet. A festmény Ádám és Éva kiűzetését ábrázolta a Paradicsomból. Hosszan bámulta a képet, de nem érezte a megszokott áhítatot, inkább nyugtalanították a görnyedten cammogó alakok. Lehunyta hát a szemét, és álomba merült.

Az utolsó vizsga

RÓZSÁS ÉVA

Már megint itt vagyok. Kissé kótyagosan érzem magam. Vajon miért? Talán nem aludtam eleget? Nem, az nem lehet. Vizsgák előtt mindig hamar lefekszem. Akkor meg mi a bajom? Valószínűleg világos van ahhoz képest, hogy egy eldugott tanszéki folyosón ücsörgünk, és a fény csak nyomokban szűrődik be ide. Porszemek úsznak a levegőben, és a tárgyak körvonala élesen kirajzolódik. A térben tapintható a feszültség, a másik két ember is gondterhelten lapozgatja gyűrött jegyzetét. Ja, nálam nincs semmi, hiszen nem tudtam készülni. Nekem nem is kéne ismét itt lennem! Feszülten mocorgok kicsit a rozoga széken, majd hirtelen a szemben várakozó fiú mellé surranok. Bosszúsán sóhajt, de ezután nem veszi rólam tudomást. Nem is baj, így zavartalanul belepillanthatok kidolgozásába. Meg kell bizonyosodnom róla, hogy nem változtattak a tételeken, hiszen oly sok minden fordult már elő ezen a tanszéken. „Alapozás a Holdon” - áll feketén-fehéren a lap tetején. Alattomosan erősödő pánik von hatalma alá. Micsoda?! A Holdon építünk egyáltalán? Vagy ez egy beugratós kérdés? Netán túl sokáig voltam távol, és ez már megoldható dolog? Teljes a zavar. A fiú mintha hallaná vadul dübörgő szívverésem, és biztatóan rám mosolyog. Az idegesen köröző lányt most behívják. Érzem, ahogy szorul a hurok. Én ezt nem tudom megcsinálni, nem is készültem fel rendesen. Lázasan kutatok agyamban az érdemi információk után, de lassan ráébredek, hogy semmit

nem tudok. El kéne mennem most, míg lehet. Nagyon erős a készlet. De hogy tudnék innen eltűnni, hiszen már láttak. Agyam görcsösen tekeregve szövö a menekülési tervet, majd fáradtan megáll. Nincs esély a szökésre. Akkor mit tegyek? Mindent át kell gondolni. Ha nem tudom a választ, majd improvizálok. Számomra ez egy eddig nem alkalmazott felelési technika, de most kényszerhelyzet van. Hogy alapozhatnak a Holdon? Ha ezt kérdik, majd kigondolom, kész, ennyi. Meg kell oldani! Ennek meg kell lennie! Mindjárt szólítanak... Fehér ingem fodros gallérja egyre feljebb kúszik a torkomon, a légzés egyre korlátozottabb. Izzadságcseppek gyülekeznek a homlokomon. Istenem, csak ezen legyen túl kérlek, ilyen borzasztó helyzetbe soha többé nem kerülök, ígérem! Csak ne kelljen újra jönnöm. A múltó percek nyomasztó súlya szinte összeroppant. Elszorul a torkom, az ájulás kerülget. És már hallom, ahogy szólítanak. De a hang torz, valahogy kedvesebb, mint vártam. Valami nem stimmel vele...

- Hahó! Hallasz?! Évi! Azért, mert vége a vizsgáknak, még nem kell délig aludni, és amúgy is... Tovább beszél, de nem tudom, miről és miért. Zavarodottan nézek körül a szobámban. Még fél percben telik, mire tudatom visszazökken a valóságba, és felfogja, hogy az átélt borzalmas helyzet, a három éve teljesített tárgyam vizsgája, csak egy rémisztő álom volt, és megmenekültem a szorongató szituációból. Boldog megkönnyebbüléssel nézek rám meredő édesanyámra.

A Gyerekkorhoz

LENGYEL DORKA

A szíved szobái tele vannak törékeny, színes üvegszobrokkal, amiket az első élmények formáltak. Én olyan jól ismertem a termeket, hogy vakon is végig tudtam volna táncolni mindegyiken. Már csak időnként nyitom ki az ajtókat, de a kulcsok mindig a zsebemben pihennek. Mikor Felnőttkor megengedi, elosonok, otthagynom a kötelességeket, és visszatérek hozzád, Gyerekkor. A szobák csendesek, sötétek, el kell húzni a

vastag függönyöket, hogy lássam az üvegszobrokat, de ha a fény behatol, újra zengeni kezdenek a régi dalok és kacagások. Már nem táncolok itt, óvatosan lépkedek, nehogy eltörjek valamit, mert ezek pótolhatatlanok, az első élményeket nem szerezhetem meg újra. Itt még mindig minden gyönyörű. Persze, nem panaszkodom, Felnőttkor szobái is tele vannak műalkotásokkal – komplex, absztrakt, néha egészen ámulatba ejtő gyöngyszemeket kreálunk mi ketten. Csakhogy ezek nem ugyanolya-

Fotó: Dobó Diána

nok. Bevallom neked, kedves Gyerekkor, néha hiányzik, hogy olyan lassan teljen az idő, mint ezelőtt pár évvel. Emlékszel? A szeleknek nevük volt, és a cseresznyefa menyasszony lett, ha

virágba borult. A fűvet az ujjaimmal fésültem, mert az volt a föld haja, és a karácsonyra kapott adóvevővel beszélni tudtunk a marslakókhoz. Mostanság az adó csak a felettes hatalomnak

kötelezően fizetett anyagi juttatást jelenti, a vevő pedig az a személy, aki vásárlási döntést hoz. Érted már, Gyerekkor? Minden megváltozott. Nekem most feladataim vannak, fontos feladataim, nem állhat meg az élet. Ezért kérlek, hogy ne neheztelj nagyon, ha hónapokig feléd sem nézek. Nem tehetek róla, Felnőttkorral most nagyot kell alkotnunk, ez szinte minden energiám és gondolatom felemészti.

Azért nem olyan rossz dolog ez... Ha most ügyes vagyok, néhány év múlva új gyerekkort építhetek, és új színes üvegszobrokat formálhatok, ezúttal nem a sajátomat, de ígérem, minden szépet átadok majd, amit tőled kaptam.

MŰEGYETEMI ÁLLÁSBÖRZE

KERESS JÓL!

Több ezer hazai és külföldi álláslehetőséggel és szakmai gyakorlati hellyel várunk minden felsőfokú tanulmányait folytató hallgatót, frissdiplomást és felsőfokú végzettséggel rendelkező tapasztalt munkavállalót.

2017.

allasborze.bme.hu

Állásbörze
felsőfokon

**Felkészítő
Napok**

02.20. - 03.17.

ÁLLÁSBÖRZE
március 22-23.

 /muegyetemiallasborze